

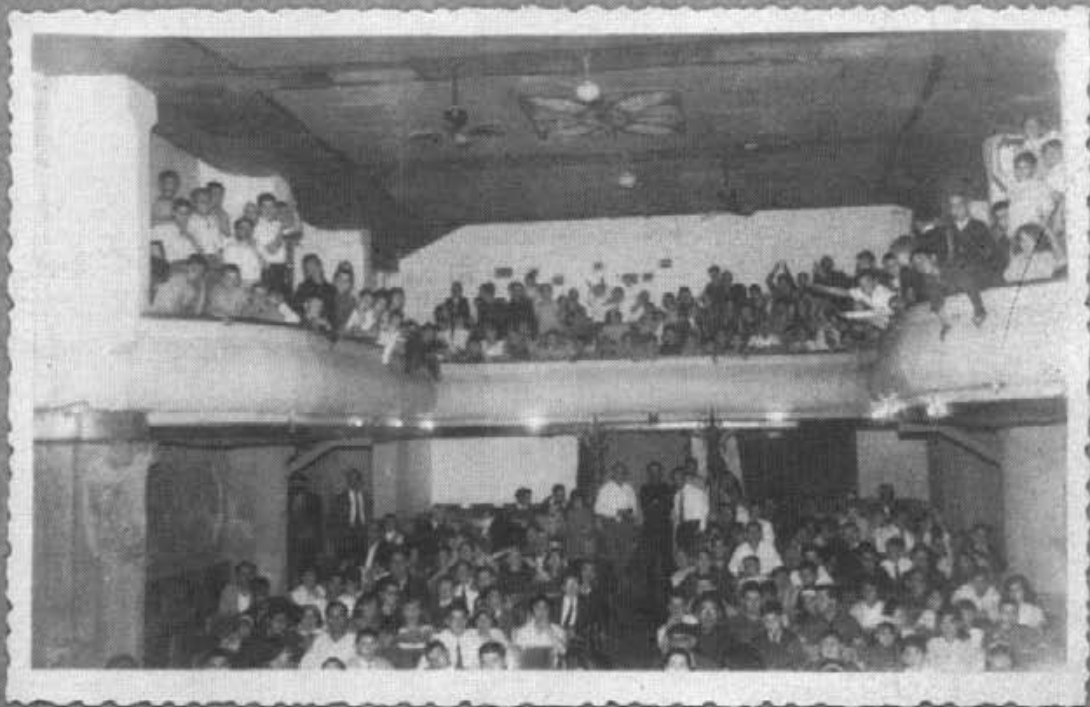
Octubre 1991 - Núm. 116 - 125 ptes.

LLUCMAJOR

de pinte en ample

FIRES 1991

Un aniversari per a la reflexió

Revista mensual
Dep. Leg. PM-350-1.981
Any X

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Llucmajor

INFORMACIÓ I
PUBLICITAT:
C/ Bisbe Taixaquet, 105
(Llucmajor)

DIRIGEIX:
Catalina Font

COL·LABOREN:

Joana Artigues
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezares
Llúcia Caldés
Francina Capellà
Miquel Cardell
Sebastià Cardell
Joan Clar
Joan Contestí
Bartomeu Font
Joana Font
Damià Fullana
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Maties Garcias
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llompart
Llorenç Mascaró
Miquel Mascaró
Margalida Mut
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Andrea Puig
Nanda Ramon
Sebastià Rubí
Jaume Salvà
Josep Sacarés
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socias
Joan Socias
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs
Pere F. Torrens
Antoni Vadell
Francesc Verdera

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordinador:
Joan Quintana
Col·laboren:
Joan Jaume
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:

M. Clar
Fotos Ferrin
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:

Informacions Llevant S.A.

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

Amb un pregó documeninformatiu, interessantíssim, començaven les activitats d'un nou programa de Fires. Unes Fires que, enguany, coincideixen amb la commemoració del 75 aniversari de la concessió del títol de Ciutat a Llucmajor. Una concessió que va coincidir amb un moment de prosperitat econòmica —la indústria sabatera, l'agricultura—, d'iniciatives plurals de progrés i benestar— central elèctrica, arribada del tren, l'empenta pedagògica de Rufino Carpena, l'associació «Saba marinenc», la publicació d'El Heraldo de Llucmajor, etc. És lògic que el nostre poble vivís llavors moments d'optimisme, que el pregoner d'enguany va saber evocar reproduint distints textos de l'època.

Si la celebració només serveix per a la nostàlgia, l'evocació i els quasi prescindibles actes protocolaris, malament. Si alguna cosa en pot fer alguna cosa més que una efemèride ritual i buida, que una sessió d'estufera local autocomplaent, serà aprofitar-la com estímul a la reflexió, fer balanç i inventari de la situació actual del municipi i de les perspectives que se'n desprenen. (I en aquest sentit no seria mala idea un cicle de debats o taules rodones propiciat des de les entitats ciutadanes del terme o des del mateix Ajuntament).

Molt han canviat el món, Mallorca i Llucmajor en aquests tres quarts de segle. La vida és complexa, i hi ha hagut guanys indubtables, com també pèrdues irrecuperables i, sobretot, canvis imprevisibles. Però demanar-se per la reacció d'aquells optimistes llucmajorers de l'any setze davant el poble d'ara no passa d'esser un exercici d'especulació, un joc intel·lectual que no mena enlloc.

El que pot esser escaient i necessari en aquest joc de comparacions que bota sobre el cos de 75 anys —tota una vida— d'història local és demanar-nos si tenim ara motius per l'optimisme com els tenien els nostres padrins, si s'ensuma en la nostra vida aquella empenta.

La indústria sabatera ha desaparegut, com l'agricultura, que ocupa ja un lloc residual en una economia abocada a esperar d'any en any els hooligans d'Europa i a una retòrica sobre el turisme de qualitat, que sol esser una excusa per continuar amb un procés d'urbanisme depredador sense control. S'han iniciat plans de millora d'imatge turística, però qüestions com la depuració d'aigües o l'eliminació de deixalles conti-

nuen sense trobar una solució definitiva. No s'ha mostrat voluntat de controlar un creixement urbanístic que assetja els últims fragments costaners, alguns d'ells objecte d'una protecció sense garanties d'esser definitiva. Foravila s'ha convertit en terra de solars, mapa de camps de golf, les urbanitzacions tendran cada cop més necessitats que haurà de pagar algú... El polígon industrial ha patit tot tipus de retards, fills més d'interessos sectorials que de la naturalesa d'un projecte que haurà de demostrar que mereixia l'esperança que hi depositam. Projectes d'autopista (que pot dividir el terme que encara no ha resolt satisfactòriament la comunicació entre els distints nuclis i urbanitzacions), de camps de golf d'interès social tan pintoresc com la gestió municipal d'un projecte canviant; més ports esportius; l'amenaça de port Carboner i central a S'Estal·la, combatuda sovint més des de l'interès egoïsta i irreflexiu que des de la maduresa de l'argumentació...

La problemàtica social de S'Arenal, convertit també en un ghetto on viu, sense moltes de les condicions necessàries, una comunitat filla de les immigracions a la qual no s'ha ofert un camí positiu d'integració. La falta d'una infraestructura cultural suficient, la situació d'erosió i discriminació que la nostra llengua continua patint. Uns nuclis urbans bruts, amb irresolts problemes de renou, trànsit, amb una manca flagrant de zones verdes. Un model de convivència trencat sense tenir-ne un altre per substituir-lo...

Són alguns dels aspectes de la cara negra de la nostra realitat. No ens han de fer oblidar el que s'ha prosperat aquests anys: negar-ho seria de cecs, però és de la resolució d'aquests problemes que depèn la qualitat de vida del nostre futur, dels llucmajorers que celebraran els cent, els cent-vint-i-cinc anys de la declaració. De la voluntat d'encara aquests, i altres, problemes; e l'encert en trobar-hi respostes i, sobretot, de la capacitat de generar il·lusió col·lectiva en el projecte de Llucmajor. Un projecte que hauria d'esser capaç d'inventar un futur distint del d'esser un satèl·lit —zona de serveis, ciutat dormitori— de la metròpoli turística.

Perquè ens hi jugam —i massa sovint sembla que ho oblidam— la qualitat de vida, la mateixa existència de Llucmajor i (per que no?) el paper que ens tocarà fer en el guió d'un futur pregó de Fires. Si això ha de significar res passat l'any dos mil.

Moda

Maria Moranta

T'agradarà i agradaràs

Carrer Major, 4 - Local D.
Telf. 650934 CAMPOS

Carrer Born, 9 - A
Telf. 120086 LLUCMAJOR

Papereria
www.wwww

MATERIAL
ESCOLAR
I
OBJECTES
DE REGAL

**Ses
Escoles**

C/. Metge Francesc Aulet, 82
Teléfon 12 02 68
LLUCMAJOR (Mallorca)

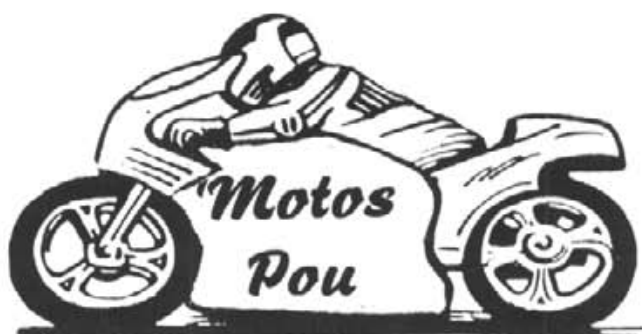
CAMISETES
XANDALLS

PLAÇA 18
serigrafia

PLAÇA ESPANYA, 18
07820 LLUCMAJOR (MALLORCA)
TELÉFON 66 04 22

VENDA DE MOTOS
I CICLOMOTORS

TALLER DE SERVICI
POST-VENDA

C/ Músic Joan Xamena, 16 (Llucmajor)

Plenari de l'Ajuntament de dia 30 de setembre de 1991

«Vostè va modificar els plànols de So n'Antelm sense que el Consistori ho sabés» (Rabasco)

Arnau Tomàs

El punt nº 3, de donar compte a la Batlia pel qual es suspenen les llicències d'obres a So n'Antelm i es trasmeten al Tribunal de Justícia de Balears, i la moció del PSOE sobre la realització d'una auditoria, varen ser els punts més discutits i conflictius del Plenari Ordinari celebrat per l'Ajuntament de Lluçmajor, amb la sala de sessions plena de públic.

Sobre la suspensió de la llicència d'obres de So n'Antelm i el seu corresponent atur va prendre la paraula

la el responsable d'Urbanisme de l'anterior consistori, Tomàs Garcías per tal de defensar la seva actuació en aquest tema, dient que l'empresa urbanitzadora, «Orenol S.A.» va fer tres propostes o projectes, i un d'ells es va enviar a la Comissió Provincial d'Urbanisme i se'n va quedar un altre l'Ajuntament, que va ser el que es va utilitzar per concedir la llicència d'obres, projecte que contempla «menys metres quadrats que l'aprovat o el que està en poder de la Comissió Provincial d'Urbanisme», i

va admetre, no obstant això, que hi havia dos projectes, i que el segon, al qual se li va donar la llicència de les obres, no era el mateix que va servir per a la concessió i declaració del complex, en qualitat d'Interès Social. Aquesta normativa va ser justificada per T. Garcías, explicant que segurament es tractava d'«una equivocació dels serveis administratius de l'Ajuntament» quan varen enviar el projecte a l'esmentada Comissió.

L'actual responsable d'Urbanisme, Joaquín Rabasco, li va contestar que el que és ben clar és que T. Garcías, d'amagat del batle Joan Monserrat i de tot el Consistori, va modificar els plànols de So n'Antelm, que els enviats a la Comissió Provincial d'Urbanisme no estan segellats per l'Ajuntament i no coincideixen amb els altres, objecte de la llicència d'obres.

El regidor Garcías va replicar que es poden concedir llicències d'obres sense atènyer-se al projecte, «si aquest té una reducció en metres quadrats», com s'esdevé amb el de So n'Antelm; que aquest assumpte és una brega personal entre ell i Rabasco i que tengués en compte el consistori que la suspensió d'aquesta llicència pot suposar seriosos perjudicis a «Orenol S.A.» la qual ja porta gastats més de 80 milions, i que poden repercutir en contra de l'Ajuntament.

Aquest tema i la polèmica que

EURO - IDIOMAS
Lluçmajor

Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
nadius i llicenciats

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 Lluçmajor. Tel. 66 1133

comportà va ser tancat pel batle Sr. Oliver, el qual va afegir que no es tracta d'una brega personal, que el dubte és si la llicència està ben donada o no i davant d'aquesta problemàtica no queda més remei que sotmetre-la al Tribunal de Justícia per tal que dictaminin la seva correcció.

AUDITORIA

El punt de la moció del PSOE sobre la petició de la realització d'una Auditoria, va ser llegida per Joan Monserrat, el qual va manifestar la preocupació del seu grup per

les acusacions del mal estat econòmic que va deixar l'anterior govern municipal, que ha trascendit de manera negativa a l'opinió pública mitjançant la premsa i que ha conduït a un descrèdit al seu grup i a funcionaris de l'Ajuntament. Com que ells creuen que tot estava en ordre, demanen que es realitzi una auditoria i si aquesta demostra, com pensen, que no hi hagué cap anormalitat, que ho airegin als mitjans de comunicació, com a rectificació.

El batle va contestar que aquesta moció serà transmesa a la Comissió d'Hisenda perquè s'estudiï i va afe-

gir, que en tot cas, si es realitzava l'Auditoria, es faria «a tots els nivells».

EL PRÈSTEC DE 600 MILIONS

El tema de concertar una operació de crèdit, un préstec de 600 milions va obtenir també l'oposició socialista, per boca de Monserrat i va dir que era excessiu, que tal quantitat representaria una herència greu per als futurs consistoris.

Rabasco va replicar que el que és cer és que vénen moltes persones a cobrar, que no hi ha diners i les han de pagar, i el batle Oliver va afegir: «ens heu deixat un forat econòmic de 600 milions i s'ha de tapar...»

SUPRESSIÓ DE PERSONAL

També es varen discutir els temes de supressió d'una plaça de psicòleg i d'assistents socials. El PSOE va opinar que aquests són necessaris per als escolars, i el batle els va contestar que no, que aquests serveis es poden cobrir perfectament amb els que presta la Comunitat Autònoma i així s'evita una altra despesa a l'Ajuntament.

Sense discussió varen ser aprovats els temes referents a la revisió del preu de la recollida de residus sòlids urbans del conveni subscrit amb EMAYA S.A., així com també la modificació del contracte subscrit amb el Sr. Joan A. Coll, per a l'adquisició dels terrenys destinats al Polígon Industrial. Es va informar favorablement sobre la declaració d'interès social de les obres per a la Residència de la Tercera Edat a Lluçmajor.

L'apartat que fa referència a les remuneracions als membres de la corporació municipal, es varen aprovar amb la mateixa quantia de l'anterior consistori. L'ex-batle, Monserrat, va dir a l'actual batle, Oliver, que ell tenia dedicació exclusiva perquè va deixar la seva professió de mestre quan va demanar excedència i en canvi el Sr. Oliver continuava com a president d'IFEBAL. L'actual batle li va respondre al·ludint que Monserrat tenia els serveis de la seguretat social i ell no, així va deixar tancat el tema sense més discussió.

**ELEMENTS
DECORATIUS
FACTORS DECISIUS**

Nosaltres sabem bé que la decoració, la personalització de la seva llar, és el resultat d'una tasca conjunta: espai, mitjans, formes i productes diversos. Elements decoratius que donen forma i vida exclusiva al seu entorn familiar.

S'ho imagina sense rajoles?
És clar, són factors decisius!

Completi la seva decoració a PREFAMA.

PREFAMA

* PALM DE MALLORCA: Palma: Tel. 754 67 51 2
 * LUCMAJOR: Palma: Tel. 754 67 51 2
 * S'AGRO: Palma: Tel. 754 67 51 2
 * CALA D'OR: Palma: Tel. 754 67 51 2
 * PORTOFERRIS: Palma: Tel. 754 67 51 2

expert

Compre
con
ventaja

ELECTRICA
Calafat
C/. Sa Fira, 3 - Tel. 661901
LLUCMAJOR

expert

BONES FIRES,
BONES FERMANCES

*Descubra las
ofertas estrella
anunciadas en la radio*

Informació i convocatòries

*Resolució de la quinta convocatòria de beques per al curs 1991-92

El passat dia 24 de setembre de Comissió de beques de la Fundació resolgué les sol·licituds presentades a la cinquena convocatòria. Per al curs 1991-92, el becaris són (incluides les renovacions i noves concessions):

ADROVER GARAU, Mª Francesca. Quart Físiques. U.I.B.

ALZAMORA MARTÍN, Sebastià. Segon Filologia. U.I.B.

BARCELÓ MESTRE, Inés. (Porres). Primer A.T.S. U.I.B.

CALAFAT ALORDA, Joana Aina. Segon Empresarials. U.I.B.

DOLCI RADICE, Rossella. Quint Psicologia. U.I.B.

JULIA QUILES, Andreu. Segon Enginyeria Telecomunic. U.P.C. (Barcelona)

MOLL OLIVER, Antònia. Quart Ciències de l'Educació. U.I.B.

REUS FRONTERA, Joan. (Andratx). Tercer Enginyeria Camins. U.P.C. (Barcelona)

SALVA CERDA, Miquel. Quart Econòmiques (Empresa) U.I.B.

SERVERA SITJAR, Bartomeu. (Porres). Quint Història. U.I.B.

VERDERA ANTICH, Bàrbara. Segon Filologia. Univ. Barcelona.

VIDAL DE LA IGLESIA, Antònia. (Santanyà). Primer Dret. U.I.B.

*Finalització d'estudis

Han finalitzat els seus estudis durant el curs 1990-91 els següents becaris de la Fundació:

Joan B., GARAU VADELL. Ciències Econòmiques. Univ. Barcelona.

Pere Francesc TORRENS MARTÍN. Psicologia. Univ. Barcelona.

Sebastià PUIG SOLIVELLAS. Delineació Edificis i Obres. Institut Politécnic. Palma de Mallorca.

Enhorabona!

Tothom, llucmajorers o visitants, podran entrar en el recinte del Poblat, simplement anant-hi des de les 10 fins a les 17 hores, ambdós dies, sense necessitat de cap gestió prèvia.

A través d'aquesta actuació cultural la Fundació vol contribuir a divulgar el coneixement del patrimoni natural, històric i artístic de Lluçmajor, aprofitant la celebració del 75è aniversari de la concessió del títol de ciutat a la Vila.

*Exposició al Cellar de Can Jaqueta (Col·legi Sant Bonaventura)

La Fundació organitza una exposició sobre «El vi i la pintura» que ha dissenyat la Confraria d'Amics del Vi de Porreres, i han assessorat artísticament el Sr. Joan Mesquida, Coordinador del Museu i Fons Artístic de Porreres, i literàriament el Sr. Manuel-Claudi Santos. L'exposició, que presentarà una trentena de quadres, s'inaugurarà el 31 d'octubre, a les 19'30 hores, i es podrà visitar els dies 1, 2 i 3 de novembre. El marc, el celler de Can Jaqueta (Col·legi Sant Bonaventura), no pot ésser més apropiat.

*Concurs de Redacció per als Centres Educatius de Lluçmajor

La Fundació ha convocat un Concurs de Redacció sobre qualsevol aspecte, actual o històric, de la celebració del 75è aniversari de la concessió del títol de ciutat a Lluçmajor.

Els Centres remetran a la Fundació, fins dia 29 de novembre, un màxim de tres composicions corresponents a cada nivell educatiu. Es concediran dos premis de 15.000 pts. per a EGB; un premi de 25.000 pts. per a Ensenyament Mitjà; un premi de 30.000 pts. per a C.O.U.

Els Centres on estiguin matriculats els premiats rebran el doble de l'import del premi en concepte d'ajut per a material didàctic.

Jaume Oliver, Secretari de la Fundació Cultural PREFAMA

*Concessió del PREMI GALDENT 1991

La Comissió constituïda per resoldre aquesta convocatòria, sobre el tema «Lluçmajor, 1916: una data històrica», ha atorgat el PREMI GALDENT 1991 a Antoni VIDAL NICOLAU.

*Convocatòria del PREMI GALDENT 1992

La Fundació convoca el PREMI GALDENT 1992 amb el tema «Lluçmajor i Amèrica». El termini de presentació serà fins dia 15 de setembre de 1992. Les bases es poden recollir al domicili social, C/ Bisbe Pere Roig, 29, Lluçmajor. Tel. 66 01 54. (Sra. Maria Vidal).

*Visita gratuïta al Poblat Talaiòtic de Capocorb Vell

La FUNDACIÓ CULTURAL PREFAMA patrocina la visita gratuïta al Poblat Talaiòtic de Capocorb Vell els dies 13 i 14 d'octubre, dies de la darrera fira i del firó.

**PEDRO
CANTALLOPS
LLADO**

PINTURES AUTOMÒBILS

*Plaça Pare Bartomeu Salvà, nº 4
Teléf. 12 00 70 (Llucmajor)*

TALLER MECÀNIC

J. TOMÀS

REPARACIÓ D'AUTOMÒBILS

*C. Antoni Maura, 50
Tel. 66 14 72
LLUCMAJOR*

GANIVETERIA
Ordinas

**CARTA DE MESTRE ARTESÀ
FABRICACIÓ PRÒPIA**

FERRETERIA

*Carrer d'es Vall, 128 - Teléfono. 660580
07620 - LLUCMAJOR - Mallorca*

FÀBRICA DE SOBRASSADA
SEBASTIÀ TABERNER MATAS

**MARQUES: MI VIDA
ELS MOLINS
SUCCESSOR DE TRIAS**

C/. Bisbe Jaume, 50 - Tel. 66 04 46 - LLUCMAJOR

Dies 12, 13 i 14

Fires i Festes Lluçmajor 1.926 al Cinema Recreatiu «Ca's Coix»

COLORINS

MODA
INFANTIL

C/. D'es Vall, 107

☎ 66 27 26

LLUCMAJOR - MALLORCA

Lluçmajor, 75 anys ciutat

El dia 3 d'octubre farà 75 anys que el Rei Alfons XIII otorgà el títol de Ciutat a Lluçmajor. Aquest aniversari assumeix el paper de protagonista de les celebracions de la Fira d'enguany.

Al moment de tancar l'edició tenim constància de l'acte institucional commemoratiu a la sala d'actes de la Casa de la Vila, amb la presència del president del Govern Balear, Gabriel Cañellas, i les intervencions dels oradors: Bartomeu Font Obrador, cronista oficial i autor de la «Història de Lluçmajor» i Baltasar Coll, canonge de la Seu i catedràtic de llatí.

SANEAMIENTO
CALEFACCION

GABRIEL OLIVER

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIÓ
ENERGIA SOLAR

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Mellà, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

Dr. PEDRO GARAU LLOMPART
ACUPUNTURA

Dilluns, dimecres i divendres,
cita prèvia

Tractaments de:

Stress, ansietat, depressió
Obessitat
Tabaquisme
Reumatismes
Lumbàlgies
Ciàtiques
Cervicàlgies
Vertigens
Frigidesa

Carrer d'Es Born, 11 - Tel. 66 05 16 - LLUCMAJOR

SA PERXA, S.A.

CARNISSERIA
FÀBRICA D'EMBOTITS

SOBRASSADA, CAMAIOT,
BOTIFARRA, BOTIFARRONS,
SALSITXA FRESCA, PINXOS, etc.

Avd. Carles V, s/n - Lluçmajor (Tel. 66 20 64)
Avda. Mediterráneo, 28 - S'ESTANYOL

Ca'n Tanes

FERRETERIA

P.L. ESPANYA N°47

Lluçmajor

TEL. 66 04 43

ASSOCIAT A

PASTISSERIA

Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 660669
LLUCMAJOR (Mallorca)

▼ ▼ ▼
**FABRICACIO PROPIA
PREPARAM BUFETS
PER A TOT TIPUS DE FESTES**

Operació «Tortuga» a Son Noguera

Es varen recollir devers vuitanta exemplars en els terrenys de la finca que ha d'albergar les instal·lacions del Polígon Industrial.

L'«Operació Tortuga» que es va dur a terme a la garriga de Son Noguera va tenir com a resultat la recollida de devers vuitanta exemplars. La recerca organitzada per la nova comissió de Medi Ambient tenia per finalitat salvar el major nombre de tortugues possible abans que no morissin sota l'acció de les excavadores que realitzaran els treballs d'infraestructura del futur Polígon.

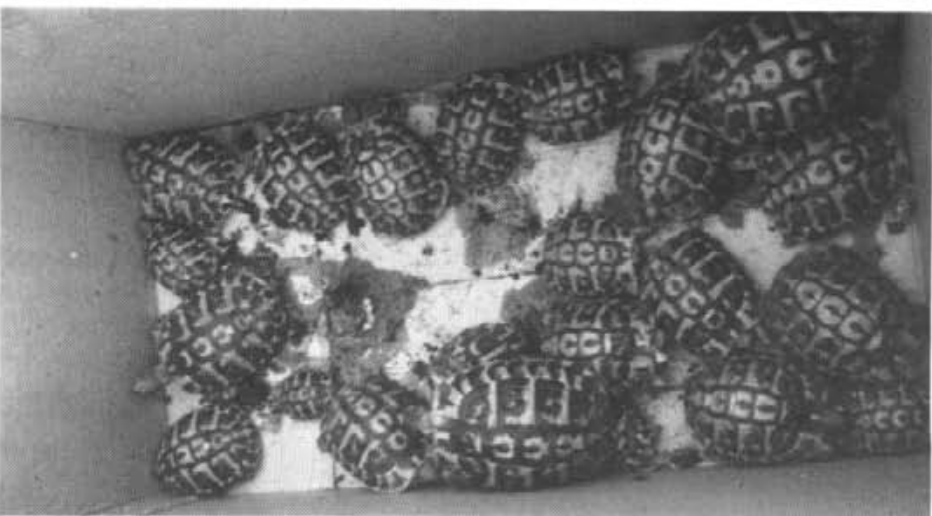
Un grup de devers setanta persones, entre les quals hi havia el batle, Gaspar Oliver, el responsable de l'esmentada comissió Sebastià Artigues i alguns regidors del partit Popular i d'ASI, iniciaven la tasca. Havien de «pentinar» la garriga de la mateixa manera que hom cerca esclata-sangs i després d'alguns minuts es produïen les primeres troballes amb la consegüent satisfacció dels cercadors.

Amb la pluja, la situació es va veure afavorida perquè les tortugues, després d'estar llargs períodes amagades per mor de la sequera, varen sortir dels seus caus.

Els exemplars trobats habitaven gairebé la mateixa extensió de garriga i se'n varen trobar de tot tamany: gran, mitjà i petit. El quasi centenar de tortugues recollides demostra la importància de la colònia en aquests terrenys. La tortuga mediterrània de Mallorca constitueix una subespècie que es caracteritza per una forma ovalada, de color més grogós, mentre que les classes negres són més grosses i espaiades al llarg del seu escut o closca i la seva presència és habitual a diferents zones de la nostra marina.

Els terrenys argilosos i de pedra calça, amb una vegetació de relativa densitat, conformen un hàbitat favorable per a aquests rèptils.

Aquests exemplars ara seran dipositats i cuidats pel biòlegs de SEGONA en una finca de cara a possibles repoblacions. Concretament, ja s'han

rebut algunes peticions per part de propietaris llucmajorers per tal que aquests exemplars habitin les seves finques. A més a més, aquesta operació «tortuga» es repetirà novament

per recollir-ne més, ja que és tracta d'una espècie protegida que fa pocs anys es trobava en greu perill d'extinció.

Francesc Verdera

S'Arenal

La Romeria del «Pont de ses set boques» vol incloure un certamen de poesia

Tomeu Sbert

Ara fa dos anys que un grupet d'amics de la revista «S'Unió de S'Arenal», alguns d'ells col·laboradors habituals, ens reunim per conversar sobre la institució d'una festa, per celebrar-se durant la segona festa de pasqua o el dia de l'Àngel, amb comitiva popular al pintoresc lloc mariner, prop de S'Arenal, just baix del pont anomenat de ses «Set Boques», per allò que aquesta obra conté sis belles i grandioses arcades, per sobre les quals passava el tren a partir de l'any 16 en què s'inaugurà la línia ferroviària Palma-Santanyí, passat pel Coll d'en Rebassa, Es Pilarí, Ses Cadenes i, naturalment, S'Arenal i des de l'estació arenalera cap a Lluçmajor per dins Son Granada, pujant per Son Delabau, fum a les totes i renou escardat de la maquinota i el fort xiulet (pitada forta i llarga) demanant entrada a l'estació. I passatgers, que anaven o venien... Però tot això era un món identificat fortament amb el nostre terme llucmajorer i que avui, ja és un record històric.

Però bé, ara en portam una altra, d'història. Tenim la intenció de promoure tot l'entorn turístic o antic de S'Arenal i l'ampla marina, i, sobretot, la bellesa incommensurable del pont en qüestió i els seus altaments poètics entorns.

A la III^a edició volem que s'hi contempli un Certamen de Poesia, això dotat si és possible d'importants premis en metàl·lic i trofeus o medalles commemoratives. Es vol estimular el cultiu de l'art poètic.

No oblidam, i agraïm, una vegada més, des d'aquestes columnes, l'aportació generosa que han fet artistes quasi tots locals, de venir de forma desinteressada a recitar dos anys seguits, el diumenge passat

Una mostra de la festa II Recital de Poesia

capritx

moda íntima

C./ DE SA FONT, 17 - LLUCMAJOR
TEL. 66 22 40

←
Pasqua.

Els i vosaltres, haureu estat el ferment i la llavor per cultivar una terra amb sentiment, d'una mel poètica que mai no fineix. La glosa popular, la poesia nostra i recordau la insigne poetessa Maria A. Salvà i motls d'altres, que magistralment varen descriure a cop de rima perfecta, l'amplitud i encants, sequers en aigües, però rics en tota mena de sublimitats.

«La que supo encontrar eco
con magistral donosura,
en la inmensa llanura
de un campo yermo y reseco.
La que en versos muy sencillos
y lira casi divina
revistió de suaves brillos
la llanura mallorquina».

(Joan Xamena, en la
mort de Maria A. Salvà, 1958)

REGAL DE FIRES

Per a la gent a la qual agrada
aquest meravellós món de la poesia,

com a mi mateix, l'anunci d'aquest Certamen de Poesia a S'Arenal vol dir també a Lluçmajor, perquè el «Pont de ses set boques» es troba dins el terme llucmajorer, a la finca de Son Verí.

Quant al lloc exacte hi ha diverses opinions: l'escenari pot ser el mateix indret, l'antiga capella o l'església de S'Arenal, sota el pont del Torrent d'es Jueus, o que continuï al mateix lloc i a la mateixa hora (opinions extretes d'un sondeig). Sigui com sigui, el que és cert, segur i real és que l'assumpte va molt seriosament endavant.

NOTÍCIES BREUS

-Cati Mestres, presidenta de la UD Arenal, treballa molt per a l'equip. Però diuen que ja està cansada i que podria dimitir en un temps no massa llunyà.

-I és que l'equip fa bons partits... però perd o justet-justet, empata.

-Ha estat presentada la nova junta directiva de l'Associació de Veïnats

S'Unió de S'Arenal presidida per Joan Riera Moragues. Hi va assistir molta gent i l'acte es va tancar amb paraules del batle Sr. Gaspar Oliver i altres parlaments.

-Un turista alemany de 52 anys trobà la mort la matinada del dia 29, a la mar, prop del Club Nàutic, mentre es banyava. Descansi en pau.

-La plaga de trilers que temps enrera jugaven com bojos, a primera línia, entre Ca'n Pastilla i S'Arenal, han rebut una bona estidorada. La vigilància policial, tant a la part de Ciutat com de Lluçmajor, ha fet que aquest robatòrum o estafa, hagi desaparegut quasi de tot. De moment.

-L'operació «Tortuga» de Son Noguera, també ha estat a S'Arenal, molt comentada. Poligonis tortugatis. Amb els milions necessaris i fora aquesta problemàtica, la cosa millora de cara a començar les obres.

-Miquel Fluxà Leon de Garabito, un dels fundadors del futbol llucmajorer, amb aquell partit jugat dia 13 d'agost del 23, ens deixà per a sempre. Que descansi en pau.

JOIERIA
PLATERIA

OBJECTES DE REGAL

RELOTGERIA
REPARACIONS

SA FONT

BONES FIRES!

almacenes femenías s.a.

materials de construcció

LLUCMAJOR: Magatzem i exposició
Ronda de Migjorn, s/n - Tel. 66 07 01

S'ARENAL: Oficines, magatzem i exposició
C/. Historiador Diego Zaforteza, 3
Tels. 49 16 11 - 26 00 87
FAX: 49 15 58

PALMA: Magatzem
C/. Aragó, 139
Tels. 27 23 56 - 27 23 64

Magatzem i exposició
Pol. Son Castelló (La Victoria)
Gran Vía Asima, 1
Tels. 20 47 02 - 20 47 62
FAX: 20 69 98

Entrevista al senyor Pere Gabriel Sirvent, pregoner d'enguany

El tema escollit «Llucmajor i les associacions populars i obreres 1866-1916» ha estat molt adequat per la coincidència de parlar d'uns anys que culminen el 1916 amb la proclamació de Llucmajor com a ciutat.

El pregoner va ser presentat pel regidor de Cultura Sr. Mateu Monseirat i Pastor qui va fer una breu exposició de la trajectòria humana i professional del senyor Pere Gabriel que és presentat al tom VI de la «Gran Enciclopèdia de Mallorca» amb aquestes paraules:

(Terrasa 1945) *Historiador. Doctor en*

ciències econòmiques per la Universitat de Barcelona (1981), és professor d'història contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona des del 1975. Especialitzat en la investigació d'història social i del moviment obrer, ha publicat múltiples treballs sobre la història contemporània de Mallorca.

Cal destacar en especial El moviment obrer a Mallorca (1973), que analitza l'organització obrera mallorquina des dels seus inicis, el 1869, fins a l'aixecament militar contra la II República, el 1936. Fou el primer treball històric precís i exhaustiu sobre el s.XX a Mallorca

i, encara avui, és bàsic per a l'estudi d'aquest període. És autor, també, de diversos articles publicats a la revista Randa sobre el moviment obrer del s. XIX a Mallorca i sobre la figura d'Alexandre Jaume. Ha publicat també les síntesis Mallorca contemporània, siglos XIX y XX, dins Historia de los pueblos de España (1984). I el PSOE en Baleares 1892-1936, dins El socialismo en las nacionalidades y regiones (1988). Ha col·laborat en la revista Lluc, en el col·leccionable Memòria civil Mallorca en guerra, publicat al diari Baleares (1986-87), i en la Gran Enciclopèdia Catalana, amb nombrosos articles referits a

Mallorca.

G.E.M. Vol 6, pàg. 110.

-Podríeu explicar-nos la relació que teniu amb Llucmajor?

-Es tracta d'una relació familiar i personal. La família de la meua dona —Margalida Tomas Vidal— és tota ella llucmajorera. Perdiuet, Bovera, Pedregana,...

Quan vaig iniciar l'estudi sobre la història del moviment obrer a Mallorca, ara fa ja és de vint anys, ben aviat vaig topar amb Llucmajor i he de dir que llavors la família em va ajudar força. Record, per cert, el molt que em sorprenia en aquelles primeres visites el contrast entre algunes edificacions del Passeig i de Plaça. Tan dels anys vint, i el conjunt de cases del Quadrat, tradicionals i setcentistes. Posteriorment, quan el renou i les altàries feren difícils els estius a S'Arenal, vàrem comprar una casa a la Vila, que en serveix, a nosaltres i els fills, de base d'operacions llucmajoreres quan la feina regular ens ho permet, és a dir en temps de vacances.

-Com ho féreu per obtenir una informació tan completa sobre les associacions obreres a Llucmajor a finals del segle XIX i començament del XX? Quines persones varen ajudar-vos?

-En això de l'obtenció d'informació històrica intervenen molts factors: la sort, les relacions personals, les col·laboracions amables de la gent, una mica també l'ofici. He de dir que, en el meu cas, he pogut partir d'una considerable feina feta i, en especial, d'un material acumulat, d'anys, tant de Mallorca com de fora, de Barcelona, de Madrid i altres llocs. Papers, fotocòpies, fitxes, llibres i fullets vells recollits des de fa temps, ara els he recuperat i n'he fet una lectura específica sobre Llucmajor. Un segon gran capítol de fonts documentals que he consultat ha estat el material d'arxiu a l'Ajuntament, ordenat en una part important i sense ordenar també en quantitats altes. En tercer lloc, he comptat amb els treballs històrics de moltes persones, publicats aquí i allà, com és ara la col·lecció de monografies editades per l'Ajuntament i, molt en especial,

la pròpia àrie de pregons de les fires, o els diversos articles de referència històrica local apareguts en les distintes revistes de Llucmajor i en especial a «Llucmajor de pinte en ample», en conjunt, el que caldria potser batejar com a Biblioteca Llucmajorera. Món encara, i per acabar, una font històrica especialment viva i sensible, on hom pot trobar sovint l'alè del poble, ha estat la premsa dels anys deu i vint «Lluchmajor», «Lluchmajor», «Lluchmajor» i «Heraldo de Lluchmajor».

Persones que m'han ajudat, em demanau? Han estat moltes. A l'Ajuntament tothom m'ha obsequiat amb paraules amables i, amb eficiència, ha procurat facilitar-me la feina, especialment Margalida Martín, de l'Arxiu. Fora de l'Ajuntament, Nicolau Roca Rubí i la seva filla Maria del Carme, a part de deixar-me consultar dies i dies a ca seva papers vells ben estimats i conservats, m'han ajudat a entendre la importància i seny cultural que va tenir Antoni Roca Creus com a director i impulsor de l'«Heraldo de Lluchmajor». He de fer també un esment molt especial de l'amic Maties Garcías qui, comença a fer ja el seu temps, va saber reanimar el meu interès per la història i als historiadors de Llucmajor, i m'ha deixat un bon grapat de fotocòpies. En fi, un altre ajut notable ha estat el del jove i bon historiador llucmajorer Antoni Vidal.

-Per què heu centrat el vostre estudi entre aquestes dues dates i no entre dues altres?

-Quan acotem un període entre dues dates sempre hi ha molt de «fer-ho caure bé». En aquest cas he intentat un petit joc d'aniversaris. 1866 és l'any que es fundà la que crec primera associació de socors mutus moderna i popular a Llucmajor, La Protectora. 1916, l'any de la concessió del títol de ciutat. Entre les dues dates transcorregueren, clar, cinquanta anys. Enguany, el 1991, en fa 75 de 1916. Tanmateix, i al marge d'aquests aniversaris rodons, el cert és que amb La Protectora el 1866 hom inaugurà a Llucmajor un nou associacionisme popular i que el 1916, un any d'optimismes i entusiasmes, fou també l'any de la incor-

poració del partit socialista a l'Ajuntament, la qual cosa venia a cloure una determinada etapa de la història d'aquell associacionisme obrer i popular llucmajorer.

-Com s'organitzaven els obrers llucmajorers en aquella època? Quines associacions hi havia?

-L'organització tenia diversos vessants. Hi havia l'afiliat que mitjançant el pagament d'una quota esperava -no ho oblidem- obtenir alguna mena de servei a canvi. Hi havia també un nucli de persones més abocades al manteniment de l'associació (membres de les directives, assistents regulars a les assemblees reglamentàries, etc.). Cal afegir, però, dues consideracions paral·leles. Per començar, aquelles organitzacions eren centres de relació que, a més, tendien a establir un calendari determinat de feines, actuacions i celebracions, un calendari molt entrelligat amb el calendari d'activitats generals del poble: Nadal i festes, aviat el Carnaval, Pasqua i poc després l'u de maig, Santa Càndida a l'agost, les Fires de setembre. En segon lloc, eren també centres d'afirmació i difusió cultural que configuraven determinades formes de pensar, incorporaven novetats i nous criteris, re-feien tradicions, etc.

Quines associacions? Moltes. No és fàcil fer-ne una relació exhaustiva. Potser és més útil aquí assenyalar-ne la tipologia. Hi havia els casinos, centres definits com a recreatius, que s'alineaven força clarament en relació als diversos corrents polítics: casino republicà, casino liberal, casino conservador.

Can Mataró fou primer més aviat liberal, després conservador. Alhora, existien institucions més corporatives, les quals sovint també es definien formalment com a recreatives, amb la Societat de Propietaris i el Centre de Propietaris com a exemples més paradigmàtics. Un tercer grup el constituïen les associacions mutuals i d'estalvi, com La Protectora i moltes d'altres, o, en un altre sentit, el moviment que girà a l'entorn de La Confianza. Amb un caire més sindical i ja a principis de segle sorgiren La Recompensa del Trabajo dels sabaters, la Unión Campesina i

La Edificación dels picapedrers, etc. Tanmateix, aviat en aquell començament del segle l'important fou de forma més complexa la polarització a l'entorn del moviment catòlic i el moviment socialista.

-Quines diferències hi hagué entre el moviment socialista i la proposta del moviment catòlic?

-Pens que una diferència fonamental arrancava del fet que el socialisme llucmajorer volia recollir la tradició lliurepensadora, d'arrel republicana, vuitcentista, amb tonalitats racionalistes i anticlericals mentre que el moviment catòlic justament volia ser una reacció a tot això i refeia, pretenia revitalitzar, el catolicisme de línia més integrista i clerical. D'altra banda, mentre que el moviment socialista havia sorgit de l'associacionisme sindical obrer i de fet durant molt de temps fou sobretot

un moviment sindical i cooperatiu i molt menys un moviment esticament polític, el moviment catòlic molt explícitament es negava a recollir aquest caire sindical (i això era a Lluçmajor i més en general a Mallorca, però en altres indrets el moviment dels cerolers d'obrers catòlics derivà cap a un sindicalisme catòlic, com per exemple a Catalunya o el País Basc). A destacar també que el moviment catòlic tingué una major capacitat de penetració en el teixit social del poble. A part pròpiament de l'abast de les organitzacions específiques catòliques (el Cercle d'Obrers Catòlics, el Centre Catòlic), comptava amb una presència institucional molt més àmplia i extensa que no el moviment socialista. Comptava lògicament amb l'església i els ordres, el control dels serveis de beneficència i l'Hospital, l'ensenyament.

Tot plegat sense oblidar el suport dels nuclis econòmics més forts de la població. Enfront, els socialistes eren, per dir-ho així, forçadament més pobres i per tant apareixien una mica més arraconats. De fet, un ressò ampli, quan l'assolien, provenia de l'entesa amb un sector dels liberals i els republicans.

-Quin paper va fer la dona llucmajorera dins aquest món?

-Malgrat la difusió de doctrines igualitaristes respecte de la dona que havia assumit la direcció palmesana, no he trobat informació sobre una hipotètica participació de dones a la Unió Obrera Lluçmajorera i, per exemple, en les llistes de socis no figura cap dona. Quan es produí una certa incorporació activa i militant fou a començaments del segle en relació al moviment socialista.

En especial, el 1912-1913, quan

després de la vinguda al poble dels socialistes de Barcelona Toribio Reoyo i Empar Martí, un grup de joves constituí un grup femení socialista. El fet, en ple moment de bel.ligerància maurista dels joves catòlics, fou vist com a molt escandalós i «Lluchmajor» encapçalà una molt virulenta i cridanera campanya en contra de les denominades «toribies» i «martinenques». En aquell setmanari, per exemple, hom escribia coses com les següents:

«Varias personas de plassa, ab gran extranysa y esglay, mos han contat, que tots es diumenges y festes de guardar, algunes polles y qualque gallina, van a sa taverna de Can Perri y allà, devant Deu (perdonau) y tot lo mon y en fraternal consorcio amb dos o trescents mascles, prenén es brou amb un ayre qui mate (...) Si la cosa va avant y no té cap enconrada, aquella part de sa nostra plassa ha d'arribar esser una semblança exacte des barris més podrits del Paralelo de Barcelona: una partida de mari-machos, triades de came-a came, assegudes a la fresca, came damunt s'altre, en companyia des seus queridos, desafiant ab so seu desenframent de cusses vertaderes, ses mirades des naturals y extrangers que s'atruvesquen a passarme (...).»

La tradició de la separació dels sexes era ben forta i en el propi moviment socialista era vigent. Així, per exemple, en els mítings de l'u de maig, hom reservava un determinat espai perquè hi poguessin acudir les dones -les butaques de platea a Can Mataró en aquells anys- i els cronistes valoraven especialment el grau en què s'omplia o no aquell pati de butaques. En el fons, com a l'església, homes i dones seien en llocs diferents.

-Els moviments obrers de Llucmajor eren semblants als de la resta de Mallorca?

-Semblances n'hi hagué, lògicament, però crec que Llucmajor encapçalà un obrerisme mutualista i cooperativista, procliu a l'entesa amb l'esquerra política, molt poc entusiasta de les vagues, molt diferenciat i, en ocasions, alternatiu, respecte de l'obrerisme més conflictiu i

urbà de Ciutat. A partir de 1913 Llucmajor intentà articular amb Manacor i més en general Llevant i la Marina, un socialisme distint al de Palma i la seva àrea d'influència més immediata com és ara Alaró o Marratxí.

-Com s'explica que l'any 1916 fos tan bo per a l'economia i la vida llucmajorera en general?

-No es tracta potser que 1916 fós un any bo. Es que 1916 se situa al bell mig d'uns quants anys bons i dinàmics. Pens que la raó cal cercar-la en una triple direcció. A Llucmajor s'havia obert ja els anys anteriors un procés de repartiment de la propietat de la terra i hom havia sabut sortir de la crisi de la filloxera amb els ametllers. Fou, per exemple, per aquells temps que Son Julià, Son Noguera i Son Mesquida foren parcel·lades i venudes. D'altra banda, la guerra europea generà comandes sabateres importants i els tallers, les fàbriques i la feina a casa augmentà ben molt. Un tercer factor, usualment no considerat però que crec bastant important, almenys en relació a la difusió d'una consciència social d'optimisme i dinamisme dins la població, va ser l'aparició d'un sector intel·lectualitzat i de professions liberals que assumí un fort paper.

En certs sentits, aquells nous mestres, enginyers, metges, menescals,

etc., eren els fills de la generació més comercial dels anys vuitanta del segle XIX i, amb independència de les filiacions més dretanes o esquerres de cadascú, foren capaços de generar projectes globals de modernització i inserció de Llucmajor en la nova dinàmica econòmica i cultural de Mallorca.

-Quin futur econòmic veis a l'interior de Llucmajor si Europa veu Mallorca com un hotel de luxe?

-Europa veurà Mallorca com a un hotel de luxe? Tenc la impressió que més aviat la veu -i la continuarà veient- com a una mena de colònies d'estiu per als treballadors de fàbrica i lloc d'esbarjo fora de temporada per a la tercera edat. Pens tanmateix que caldria fer un esforç per a retrobar projectes de desenvolupament que contempli la possibilitat d'un equilibri harmònic entre diverses activitats econòmiques: camp, turisme, indústria, serveis culturals, etc.

Volem donar l'enhorabona al senyor Pere Gabriel pel seu pregó i agrair-li sincerament que hagi tingut l'amabilitat de contestar les nostres preguntes des de Terrassa, via FAX, d'una manera tan completa i amb un termini molt curt.

Moltes gràcies i bones fires!

Francina Capellà
Margalida Palou

grafimut

OFFSET - TIPOGRAFIA -
PAPERERIA

Bisbe Taixaquet, 60 - Telèfon 66 00 69

LLUCMAJOR

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

BITLLETS D'AVIÓ
amb reserva i
confirmació
immediata a
través del nou
equip
informatitzat

Aquest servei el trobareu a «Viatges XALOKI»
sense cap tipus de suplement sobre el
preu oficial

C/. Maria Antònia Salvà, 38 - Tels. 26 74 50 - 54 - 58
S'ARENAL

Boutique

C/ Impremta, n.º 1 - (Pas d'en Quint)
Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

major
net

Antònia Tsern

PERRUQUERIA UNISEX

C/. Major, 7 - Telèfon 66 13 59
LLUCMAJOR (Mallorca)

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCÍAS

**EL SUPER
MERCAT
DE LA CARN**

CADA SETMANA TENIM LES DARRERES
NOVETATS D'ALTA XARCUTERIA

- * PRIMERES MARQUES DE «PATÉS»
- * POLLASTRES DE CAMP
- * TOTS ELS DIES TENIM ENTRECOT DE VEDELLA
- * POLLASTRES FARCITS PER ENCÀRREC
- * PORCELLETES, INDIOTS, ANNERES I POLLASTRES FARCITS PER A BATEIGS I PRIMERES COMUNIONS

Per a nosaltres vostè és primer
Bones Fires!

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 (LLUCMAJOR)

El Batle ens parla de les Fires i d'altres qüestions

Com cada any per aquestes dates ens posam en contacte amb les autoritats del nostre poble per tal d'informar-nos sobre les Fires amb el seu bagatge de tradició i de rutina per una banda, i de l'altra, de novetat i de festa.

També hem aprofitat per demanar-li que ens parli del Polígon Industrial de Son Noguera així com de la urbanització de So N'Antelm, temes calents a hores d'ara i que interessen als llucmajorers.

-Sr. Batle, el passat Consistori va posar en marxa la realització del Polígon Industrial de Son Noguera-Cas Rossos. Per diverses circumstàncies, que ara no vénen al cas, han passat quatre anys i encara no s'ha pogut vendre un solar ni tan sols damunt els plànols. Com es pensa resoldre aquest assumpte des del Consistori actual?

-Com vàrem dir a la campanya electoral, i també és escrit al nostre programa, vàrem assumir el compromís d'iniciar el polígon aquest mes d'octubre.

He de dir que complirem aquest compromís; ja estam en contactes amb Gestur Balear, que és l'empresa pública que depèn del Govern Balear

i també amb l'empresa de Foment Industrial per poder-lo posar en marxa, perquè ens hem trobat amb problemes, però així i tot, podrem assumir, com he dit abans, aquest compromís. Els problemes eren els següents: l'adquisició dels terrenys a un dels propietaris, concretament a en Ripoll, amb el qual l'Ajuntament tenia compromís, però a l'hora de la veritat no hi havia l'assignació de crèdit corresponent.

Això ens va dur a haver de firmar un altre acord amb la propietat on s'ajornava la compra durant quatre mesos negant els interessos al propietari; amb el crèdit que es demanarà pensam poder comprar aquesta propietat; per altra banda estàvem convençuts que la via del tren, que es troba dins el polígon, ja era propietat de l'Ajuntament i ens hem trobat que no ha estat així, hi havia una oferta però l'Ajuntament no l'havia comprada. Ara, aquesta setmana, hem firmat la compra de la via i una vegada que tindrem tot això enllestit, estam amb el pla de trasllat de les tortugues. Qui té cura d'aquest tema, és en Sebastià Artigues, com a president de la comissió de Medi Ambient. Farem aquest trasllat de les tortugues i aquest mes d'octubre

entrarem allà dins per fer tot el que són les medicions i el replantejament per treure-ho a concessió. En aquest moment, emperò, encara no puc dir quina serà la participació de l'Ajuntament i de les altres empreses. El que és cert és que l'Ajuntament sol no pot dur a terme aquesta inversió, però al menys hi ha el compromís que aquestes empreses vendran amb les condicions que nosaltres diguem.

És a dir, que el polígon ha de ser una realitat com ja ho havia d'haver estat fa un grapat d'anys. Crec que aquest polígon té unes circumstàncies que no tenen altres polígons de Mallorca, que són la bona circulació, la proximitat amb l'aeroport i amb el port.

Pens que si el venem més o menys a preu de cost, que se n'anirà sobre les 5.000 o 5.500 ptes./m² i no a les 3.000 com es deia abans. Però així i tot entenc que l'oferta és bona i que s'omplirà molt aviat.

A L'AJUNTAMENT L'INTERESSA UN POLÍGON EDIFICAT

Allò que interessa a l'Ajuntament és tenir un polígon industrial construït i edificat. No ens interessa tenir un polígon que es vengui i que hi entri l'especulació, que es vengui però no s'edifiqui. Jo, en principi, no hi tenc res en contra de l'especulació, però entenc que si ho fa l'Ajuntament o ho fa l'administració, hem d'aturar tot el possible allò que és especulació.

ES TRASLLADARAN LES TORTUGUES

-Ens heu parlat d'agafar les tortugues dels terrenys de Son Noguera. Ens podríeu explicar com pensau dur a terme aquesta tasca?

-Quan es va fer el primer projecte del polígon ja es va dir que hi havia tortugues i ara és el moment per

agafar-les, segons se'ns ha dit. A les tortugues les han d'agafar pel mes de setembre o d'octubre, quan surten i després s'enterren. S'ha parlat amb Agricultura i sembla que en lloc de tenir-les tancades allà dins, les durem a un lloc que depèn d'Agricultura on hi té tota aquesta fauna i les posarem a disposició de la Conselloria.

-I, referent a So N'Antelm, ens podeu explicar què ha passat? Com s'han descobert els plànols distints i per què hi ha ordres de l'Alcaldia per aturar el procés de realització del complex geriàtric-hoteler-esportiu?

-Aquí, la veritat, és que el tinent de batle d'Urbanisme, em va fer un comentari referent a So N'Antelm, dient que es pensava que no teníem aquí tota la documentació del complex. A causa d'això primer vaig telefonar i després vaig enviar per fax i per escrit al Conseller d'Obres Públiques, sollicitant que ens enviassin allò que havia aprovat la comissió provincial d'Urbanisme referent a So N'Antelm, per interès social. Quan ens ho varen remetre, vàrem poder comprovar que els plànols no eren iguals que els que s'havien aprovat aquí, a l'Ajuntament.

El que ha passat, no sabem exactament què és, però la realitat és que els plànols que es declararen d'inte-

res social no coincideixen, i per tant l'Ajuntament ha donat una llicència (que jo crec que no és procedent).

Però tampoc no tenc la seguretat que estigui mal donada, la realitat és que hem de veure i algú ha de dir si aquesta llicència està bé o no i el que hem de fer és clarificar i legalitzar això, si es pot legalitzar, i, al mateix temps, veure què ha passat amb els plànols. L'estrany és que una vegada aprovats al plenari de l'Ajuntament, es remetin a la Comissió Provincial d'Urbanisme per a la seva aprovació definitiva, i després resulti que els aprovats no són els mateixos, ja que aquests eren de 18 clots mentre que els de l'Ajuntament són de 36 i és sobre aquests que l'Ajuntament treballava. El tribunal Superior de Justícia ens dirà quina llicència és la correcta i què s'ha de fer per legalitzar la situació.

DEL POU DE CA «ETS AUULETS» NO EN TREURAN AIGUA

-Referent a les possibilitats de dur-se'n aigua de Ca «Ets Aulets», quina és la postura de l'Alcaldia?

-Crec que a l'aigua depurada se li ha de donar una sortida i en aquest cas que sigui per regar el camp de Golf. Si tenim un permís per a l'extracció de les aigües del pou de Son Gall també tendran dret a explotar-

lo, d'acord amb l'autorització, però de les aigües del poble, del pou de Ca Ets Aulets, si no tenen autorització firmada, no en treuran en absolut.

-I ara parlem una mica de Fires. Quines innovacions hi haurà enguany?

-Una fira tradicional com la de Llucmajor difícilment es pot canviar, a més a més, crec que no seria positiu, el màxim que es pot fer és mirar de retocar però amb cautela. Enguany no s'ha creat una Comissió de Fires, perquè, trobam que en aquestes festes, hi ha tres comissions que hi tenen molt a dir: una és la de Cultura, que és la que hi té pràcticament tota la competència ja que tot allò que són festes populars i fires es troba dins aquesta comissió, però també i té molt a veure la Comissió de Joventut i Esports i la d'Indústria, per tot allò relacionat amb la mostra i l'artesanía, etc...

Són els presidents d'aquestes comissions qui coordinen les Fires i en tenen cura, juntament amb els de cada comissió, de l'organització.

Com a novetats, vull dir que volem potenciar molt la «Mostra Llucmajorera». Aquesta Mostra tenia una gran dificultat que era la ubicació: «Ses Escoles». Haver d'emprar les aules produïa obstacles i enguany es muntarà una carpa d'IFEBAL, que, lògicament pagarà el Consistori, d'un milenar de metres i s'ubicarà a la pista asfaltada, al costat de «Ses Escoles» i, aquest serà el recinte de la Mostra.

També intentarem canviar el centre de gravetat de la Fira, sense llevar res d'aquí on està però posant coses noves al lloc de la part del poble on no hi ha activitats. Enguany ja es fa un acte a la «Placeta dels Pins», de ball de Saló, per donar major participació al poble. Un altra aspecte que tenim ganes de potenciar és arribar a tenir una mostra d'artesanía en general, on s'hi puguin exposar productes no només elaborats al poble sinó de per tot. Molt més no podem fer.

Per acabar vull desitjar a tots els llucmajorers que tinguin unes bones fires.

I. Barceló

PEGASO

SERVICIO AUTORIZADO

Talleres

ANTONIO ROSSELLO RAMIS, S. L.

Calle Navarra, 4-6 - Tel. 66 09 28

LLUCMAJOR

El responsable de l'Hisenda Local

Un nou envoltori per a la mostra

Lluc Tomàs Munar no creu que ningú s'endugués doblers de l'Ajuntament

El President de la Comissió Informativa d'Hisenda i component de les comissions d'Urbanisme, Medi Ambient, Cultura i Indústria, Lluc Tomàs Munar, al mateix temps, també Director General de Promoció Industrial de la Conselleria de Comerç i Indústria, s'acosta avui a les planes de la nostra revista per parlar-nos un poc de Fires i un poc de doblers, dels doblers del poble, doncs pensam que és bo que el poble s'informi de com va l'administració local, que, al cap i la fi, són els nostres doblers.

REUNIÓ AMB EMPRESARIS PER LA MOSTRA

A rel d'una reunió amb empresaris llucmajorers, vàrem esser informats que les aules de les Escoles no els pareixien massa bé per a la instal·lació de la Mostra, com es feia habitualment, perquè es trobaven un poc tancats i aïllats del públic, o sia, els exposants dins les sales i els visi-

tants passant pels passadissos de l'Escola no era la forma de crear l'ambient més idoni per una Mostra i Fira. El comerciant i el possible client o comprador han de procurar que no hi hagi barreres entre ells, en un paraula s'ha de facilitar el contacte comercial ja que aquest és el fi primordial de la Mostra.

Per això és que, mos conta en Lluc Tomàs, ens posarem en contacte amb IFEBAL (Institució Ferial Balear) perquè els tècnics estudiassin la possible confecció d'una carpa i la seva ubicació.

LA MOSTRA DINS UNA CARPA

Els tècnics d'IFEBAL feren un estudi amb la finalitat de poder apropar la Mostra més al centre del poble i se va considerar la Placeta des Pins, El Born davant l'Estàtua, al Passeig, al carrer Hispanitat, etc., i cap d'aquests indrets va ser apropiat per manca d'espai. Ja finalment es va decidir per les pistes esportives a les

Escoles. És un recinte tancat, té més de mil metres quadrats asfaltats, o sia que amb poques despeses se podia adequar perfectament a les necessitats. Una carpa d'uns 500 m², 35 de llarg per 15 d'ampla, davant ca la conserge, i, endemés, a l'altra part de les barreres es muntarien unes porxeres per instal·lar-hi alguns tipus de gèneres pels quals no és tan adequat el recinte de la carpa, com és ara, pedra picada o jardineria. En total quedaran coberts uns mil metres quadrats, amb els quals, tenint en compte les sol·licituds actuals creim que es donarà bona resposta a les necessitats. I així els fusters, picapedrers, ferrers, grups de la tercera edat, formatgers, en fi, una Mostra que serà bastant representativa del poble de Lluçmajor. Aquesta és la novetat.

PERQUÈ L'AJUNTAMENT NO POT PAGAR?

Davant la pregunta que produeix una certa angoixa perquè diuen que s'han hagut de manllevar 600 milions de pessetes i que a l'Ajuntament hi ha moltes de factures pendents per pagar, en Lluc Tomàs ens diu que el problema hi és. El problema de l'Hisenda a Lluçmajor no és un problema que algú se n'hagi duit o deixat de dur o hagi fet o deixat de fer; el problema és un desequilibri pressupostari produït majorment, al meu entendre, degut a què es va pressupostar molt alegrement, és a dir que es va fer un pressupost massa optimista, que es varen pressupostar 1.200 milions de pessetes d'ingressos i endemés s'hi varen sumar unes partides d'aquests anys passats que en deim capítol zero de 500 milions de pessetes, de manera que el pressupost actual més el pressupost incorporat és d'uns 1.700 mi-

lions de pessetes, que, una vegada analitzades totes les partides, ens trobam que per afrontar els 1.700 milions que realment estan pressupostats i que normalment les despeses hi són ben segures, en canvi els ingressos no, degut a un assentament mal fet de 113 milions en un moment determinat, una sèrie de partides no imputades, una sobrevaloració d'una sèrie d'imposts i un poc de despeses -dic un poc perquè no és molt comparat amb els 600 milions de sobre-despeses, dic damunt partides ja esgotades, que s'han gastat 60 milions de pessetes més que els pressupostats, o sia, això ens dóna un total aproximat sobre els 575 o 600 milions de pessetes. Això no es pot sebre exactament perquè hi ha partides addicionals d'obres que, mentres no estiguin acabades les obres no es pot fer una liquidació; igualment que el capítol d'ingressos per impostos es pot controlar aproximadament passats uns set o vuit mesos, emperò no es pot dir exactament d'un tipus d'impost si seran

exactament 23 o 24 milions, per exemple; al cèntim no és possible.

MOTIUS DE L'ENDEUTAMENT

Quan me demanau a què ha estat degut, he de dir a una falta de precisió. S'havia d'ajustar més el pressupost, tenir-hi més esment i fer un seguiment més seriós. Fa dos anys es va liquidar un pressupost amb un superàvit de 240 milions i dins aquests 240 milions hi havia un error d'una partida, un avançament de 113 milions de pessetes, que se va tornar imputar quan realment ja s'havien rebut; l'any següent se gastaren aquests 240 milions de pessetes. Hi faltava més control, bé sia per falta de medis humans, per falta de dedicació..., la realitat és que hi ha aquest desequilibri.

Això no es pot considerar un error comptable perquè realment són els polítics els qui saben els doblers que s'han avançat i els qui autoritzen les despeses i han de tenir la previsió

necessària per tenir al corrent els administratius. Jo diria que és una falta de coordinació entre l'equip polític i l'equip burocràtic i aquest entre ell mateix, el secretari, el depositari, l'interventor...

Crec que realment és així, jo mateix me n'he pogut donar compte, en un moment donat des d'intervenció se m'informava d'unes dades que després, confrontades amb depositaria no eren exactes i, si el responsable polític d'Hisenda no ho coordina degudament es poden produir desfasos molt importants. El personal de l'Ajuntament s'havia queixat repetidament de falta de medis per fer la feina, s'ha de tenir en compte que s'havia passat d'un pressupost de 200 milions a un de 1.500. Aquesta es la realitat, no és qüestió de cercar culpes, sinó de reconèixer la situació real actual i obrar en conseqüència. Les culpes ja les trobaran els auditors si és que n'hi ha, això no és la meva feina.

Guillem Oliver

ETERNA, S.A.
Compañía de Seguros

Obre noves oficines per estar prop de vostè i oferir-li els nostres serveis amb la major professionalitat.

Aprofiti la nostra proximitat i s'informi sobre els nostres productes. Són del seu interès

*Seguro
Multirriesgo
Familiar*

Funerària Nostra
Senyora de Lluc
Santa Maria

ACOSTAU-VOS

Informació: SEBASTIÀ SALVÀ BALLESTER
C/ Mateu Monserrat, n° 19. Tel. 66 13 38
(Llucmajor)

FUNERÀRIA Nostra Senyora de Lluc A. SASTRE

C/ Revella 9 i 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)

A partir del 12 de maig el Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluc, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atindrà serveis particulars i de la nostra Compañia d'assegurances les 24 hores.

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Llucmajor)

FABRICA DE JOIERIA GARAU (Ca'n Gaieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

Gran assortit en Joieria de tot tipus

Relotges d'Or

**Aliances de compromís amb brillants d'un quilat
i d'un quilat i mig, qualitat Wesselton VV1 i VV2**

**DIAMANTS, BAGUETTES, PRINCESES, NAVETTES,
POLSERES D'ESMARAGDES, ROBINS, SAFIRS BLAUS**

ESPECIAL FIRES

15 % de descompte a tots els articles

Joan Puigserver Jaume, fa 8 anys que organitza la Fira i la Mostra

la trajectòria política municipal de Joan Puigserver comença l'any 1.980 quan, per dimensió d'Antoni Jordi, com a regidor d'UCD, entrà en el seu lloc; anava el número vuit de la llista. Des d'aquell any formà part de la comissió encarregada de Fires junt amb Joan Caldés i Antoni Puig. Després de les eleccions del 83, tornà entrar com a regidor d'UM. Actualment és regidor pel PP-UM.

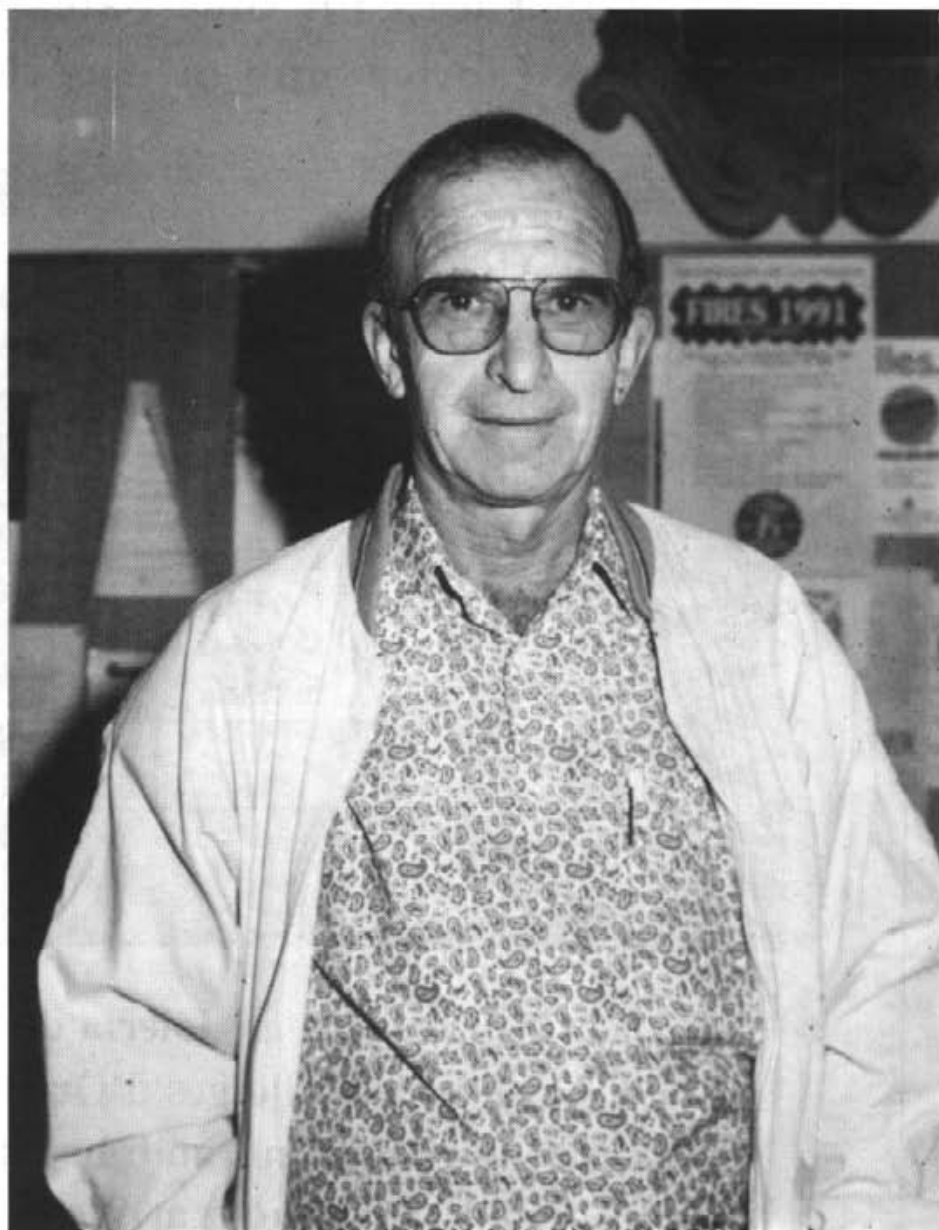
Sempre ha estat dins la Comissió d'Indústria i Comerç, de la qual n'és el president i endemés forma part de les comissions de Cultura, Agricultura, Medi Ambient...

Per la seva condició d'industrial sabater i esportista, ha estat lligat a aquestes dues comissions. De la de Cultura i Esports és el delegat d'instal·lacions.

ES PASSEIG JA NO BASTA

Quant a les exposicions de maquinària agrícola i automòbils, Joan Puigserver ens informa que el lloc ja queda un poc petit, no obstant s'ampliarà per la zona de Bisbe Roig i Hispanitat. Així mateix, ja que el carrer del costat de les Escoles estarà ocupat per la Mostra, la secció de ramaderia ocuparà bona part del carrer Grup Escolar fins a arribar ben prop del carrer Pere Antoni Mataró, de manera que serà un poc s'enllaç entre el centre i la Fira sense haver de passar precisament pel carrer Bisbe Taixaquet on es produeix el més gros embós humà. Quant a la circulació rodada, com anys anteriors, ja està previst de tancar tots els carrers que sien necessaris i per l'estacionament de vehicles es condicionen dues finques vora la rotonda de la carretera de S'Arenal.

Enguany hi ha moltes més demandes de comerciants que altres anys per poder exposar els seus productes, be de fabricació pròpia, be en representació exclusiva, això està ben descrit als estatuts de les Fires. En-

demés hi ha moltes de marques noves de maquinària i cotxes i camions, de fabricació espanyola i importats; tothom vol exposar els seus darrers models. Els fabricants i artesans llucmajorers, com sempre, tenen preferència quant a instal·lar-se. És molt interessant, per exemple, veure el gran avanç tecnològic que tenen fàbriques de fusta com és ara Germans Mòjer, inclús en Forteza en la fabricació de mobles de cuina. Els matancers com els Germans Martí

(Semar) que dia a dia perfeccionen els seus productes i en duen a Mallorca des de la península per distribuir en exclusiva. Totes aquestes indústries del poble, més petites o més grans, encara que l'Ajuntament poca cosa pot fer per ajudar-les, se tenen molt en compte i haurien de ser un orgull per a tothom, tant pels llocs de treball que comporten, com pel renom que estan afegint per tot arreu, i, a través d'elles, el poble de Lluçmajor.

LES FIRES, L'ENTUSIASME D'UN POBLE

Crec, ens continua dient Joan Puigserver, Lluçmajor amb la seva darrera Fira és el poble de Mallorca que compte amb més exposants i ocupa més metres quadrats. Altres pobles, tenint i tot molta aflluència de gent no ens arriben ni de molt.

Enguany hem hagut de tenir molt en compte el gran valor econòmic de la maquinària exposada, per això hem contractat un servei especial de vigilància i seguretat, ja que els zeladors municipals no basten, no poden vigilar tota la zona, i el Consistori llucmajorer vol que tota la Fira i els productes exposats estiguin degudament protegits.

Estam molt animats de veure la resposta tan positiva que mos han donat tots els comerciants. Apart de les instal·lacions de la Fira i la Mostra, alguns trossos de carrer estaran tancats al trànsit rodat per poder fer demostracions, si cal, dels seus productes o degustacions si es tracta de

comestibles.

El poble de Lluçmajor, un any més visitarà un gran ventall d'exposicions artístiques i acudirà a als diferents actes culturals i esportius que se faran baix el patrocini de l'Ajuntament.

MOLTES DEMOSTRACIONS ESPORTIVES

Aquest anys s'han començat les escoles esportives de futbol, bàsquet i atletisme (se n'ha fundat un club); també es donen classes de tennis, gimnàstica, i gimnàstica rítmica. Aquest anys, doncs, més que mai veurem les diferents demostracions esportives. Tot això ha estat molt ben vist per part de l'Ajuntament que farà tot allò humanament possible per fomentar l'esport de base, precisament en uns anys en què l'esport havia estat més un espectacle, ara a Lluçmajor la participació és massiva. Els horaris estan complerts a totes les pistes esportives i al camp de futbol. En una paraula, una gran

majoria de nins i nines en edat escolar practiquen algun esport i així hauria de ser sempre. Record que a Lluçmajor els anys que hi havia penyes era quan millor equip tenia l'Espanya, sobretot els juvenils, és clar, quan es pot fer una selecció de joves dins una cantera àmplia, molt millor equip se pot fer, en futbol i en qualsevol altre esport. En atletisme hi ha alguns corredors que comencen a destacar...

Tot això sense oblidar els que fan un poc de gimnàstica o algun esport, simplement per manteniment de forma física, persones que no intenten destacar gens, sinó sols fer un poc d'exercici un parell d'hores setmanals.

Quan s'acabi l'ampliació del Camp Municipal d'Esports, esperam que tothom podrà entrenar en més tranquil·litat i altres esports se podran fomentar, com és ara la natació.

Agraïm a Joan Puigserver les seves manifestacions i li desitjam unes bones Fires.

Guillem Oliver

RESTAURANT

GRAN VIA

**NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS**

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

FOTO CLAR

Perfumeria

*Reportatges, Fotos d'Estudi,
Carnet... i una extensa gamma
de productes de perfumeria*

**OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFÍQUES
VENDA DE CARRETS**

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

FINA

C/. d'Es Vall, 49
Tel. 66 11 58

sa teulera

**CERÀMIQUES - FET A MÀ
PLANTES I FLORS**

C. Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

OPEL ASTRA: LA SEVA EXCEL·LÈNCIA, EL FUTUR

SERVICI

Una generació per endavant

AUTOMÒBILS LLUCMAJOR, S.L.

Ronda Ponent, 30

Tel. 66 06 24 (Llucmajor)

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

DESITJA BONES FIRES 1991

Mateu Monserrat, Regidor de Cultura

-Quines són les característiques de la línia que pensa seguir aquesta Regidura de Cultura?

-En primer lloc mantenir tot el que s'ha demostrat que és efectiu i modificar tot el que l'experiència ha posat de manifest que és superflu. Després s'estudiaran els mitjans per millorar-ho tot.

És clar que queda molt supeditat a les disponibilitats pressupostàries, però s'intentarà donar una passa endavant.

-Canvis respecte a la passada legislatura.

-És evident que les mateixes coses observades des d'un angle distint semblen diferents. Pensa que és una totxesa canviar les coses pel sol fet de canviar-les. Naturalment que caminant es fa camí i que projectes n'hi ha en molts d'aspectes, els quals aniran sortint oportunament.

S'INTENTARÀ POTENCIAR AL MÀXIM L'ESCOLA D'ADULTS

-Sembla que hi ha problemes de

pressupost i això ha provocat reduccions tant a l'Escola d'Adults com al SAC. Aquestes reduccions són momentànies o per sempre?

-Efectivament, s'ha detectat un desnivell pressupostari de 600 milions de pessetes provinent d'uns ingressos inflats i una generació de despeses un poc exagerades, fet que ens ha obligat a revisar-les almenys fins al 31 de desembre.

Quan a l'Escola d'Adults, sols s'ha suprimit el que no es creu fonamental sinó més aviat com un *hooby*, com pugui ésser vídeo, fotografia, ball de saló, etc. La resta no sols es manté sinó que s'intentarà potenciar al màxim.

-El SAC és un servei que desapareix totalment? Si és que no, es pensa canviar o dur-lo d'una altra manera?

-El SAC com a servei no desapareix ni de bon tros. Pot ser que es faci d'una altra manera, però el servei continuarà.

-El cartell de les festes de Sant Cristòfol fou en castellà, llevat d'una frase en català. Serà una flor que no fa estiu o més que la normalització es pensa optar pel bilingüis-

IMPREMTA

moderna

Tota classe d'impresos, de luxe,
comercials i de propaganda

PAPERERIA

Tot en material escolar i objectes d'escriptori

Carrer de Sa Fira, 10 - Tel. 660310

LLUCMAJOR

me?

-Pareix que els castellanoparlants reclamen drets, sobretot a s'Arenal. no obstant això, l'Ajuntament i aquesta Regidoria en concret estan disposat a atendre totes les disposicions sobre normalització lingüística. Efectivament, una flor no fa estiu.

LA MOSTRA ES FARÀ EN UN ENVELAT

-Parlant de les Fires d'enguany, quines novetats hi ha?

-El programa de Fires sol ser molt variat, amb activitats de tota classe ben conegudes pels llucmajorers. Canviar-lo, introduir-hi coses noves? Sembla que fa temps que no sofreix gaire variacions. El que s'intentarà, però, serà una millora general de totes les activitats i les exposicions. Una novetat d'enguany és que la Mostra es farà en un envelat on es muntaran els diversos estants i que un nou grup musical es presentarà per primera vegada.

-La commemoració del 75è Aniversari es limitarà a aquest acte institucional?

-Doncs no. Es pensa desenvolupar un extens programa d'activitats commemoratives fins al 30 de desembre. Aquestes activitats seran de tipus cultural, artístic, esportiu, etc. Possiblement es formarà una comissió mixta per dur-lo endavant.

-Bastant gent va trobar a faltar la bandera al campanar. Quines foren les causes que enguany no hi fos?

-Qui va revifar el costum de posar la bandera al campanar vaig ser jo. Per tant, queda clar que hauria estat el primer que m'hauria alegrat. Així que, si no s'hi posà va ser únicament pel fet de no trobar qui s'hi atrevís. Després sortiren alguns voluntaris que seran aprofitats l'any que ve.

-De cara a l'any que ve quins projectes hi ha?

-Els projectes, com a novetats, més que mai vénen condicionats a les possibilitats pressupostàries. Al nos-

tre programa electoral hi havia la creació d'una casa de cultura, la dotació d'un museu i la continuació de la *Història de Llucmajor* com a ofertes importants, a més del suport a tota la xarxa educativa i cultural del terme.

Però no es comptava amb aquest desequilibri financer i mentre es paguin mota i interessos, tot en pot quedar ressentit.

-Vol dir res més?

-Voldria aprofitar l'avinentesa per saludar els lectors d'aquesta revista i agrair a la seva direcció l'oportunitat d'aquesta conversa.

També voldria oferir-me com a regidor d'Educació i Cultura a totes les entitats i particulars en general per recollir tots els suggeriments i les col.laboracions que vulguin oferir. Sàpiguen tots que el meu despatx estarà sempre obert a tothom i tothom hi serà rebut amb interès i ben atès.

Joana Font
Miquel Janer

SEMAR

INDUSTRIES SEMAR, S.A.

C/. Tomàs Monserrat, 6 - 8

Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

EMBOTITS

CUIXOTS

FORMATGES

Avd. Carles V, s/n. Tel. 66 23 11 (Llucmajor)

CENTRE ÒPTIC EXPOLENT

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74

S'ARENAL

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL ATÈS PER COMARES

Carrer Rigo, 73 - LLUCMAJOR.
Tel. 66 24 90 (Dimarts i Dijous horabaixa)
Tel. 66 17 98 (particular)

T&M INFORMATICA

C. Major 171 Lluçmajor
Tel. 66 17 15

Programació standard

fi a mida

**Consulti preus
d'impressores, monitors
i suministres.**

Ordinador AT 16 Mhz. amb disc dur de
44 Mb., monitor VGA i 1 Mb. de RAM.

139.900 pts. + I.V.A.

Ofertes fires 1991

Impressora laser 8 p.p.m.
~~239.900+I.V.A.~~ 199.900+I.V.A.

Ordinador 386-25 amb disc dur
de 84 Mb., 2 Mb. RAM i monitor
VGA en color

~~329.900+I.V.A.~~ 269.900+I.V.A.

MOBLES LLUCMAJOR

- * Mobles Clàssics
- * Mobles d'estil provençal
- * Cortines i sofàs
- * Oferta de Matalassos FLEX i PIKOLIN

*Avda. Carles V, 16 i 18 - Tel. 66 15 84 (Lluçmajor)
(Enfront del Poliesportiu)*

La vegetació del terme de Llucmajor

Angels Alvarez Garí
Joana M' Tomas Cardell
Francisca Vidal Rebassa

EL SÒL

El caràcter del paisatge i les seves possibilitats depenen directament del sòl. És el suport de les plantes, les quals són les encarregades de relacionar l'aspecte geològic amb el clima.

Per altra banda, s'ha de parlar de l'erosió que està sofrint i que fa que el nostre paisatge es vegi cada vegada més degradat, essent necessària l'existència d'una cobertura vegetal estable i més o menys espessa per a protegir-lo.

L'erosió es pot produir per una sèrie de causes, entre les quals hi ha la deforestació, el pastoreig intensiu, les pluges intenses de tardor i primavera, la construcció de noves urbanitzacions a llocs i espais especialment valuosos, els incendis forestals, etc.

Es tracta d'una degradació accelerada de l'entorn natural que ens afecta a tots però que, per altra banda, es pot arribar a aturar amb un aprofitament consciencios de la terra.

L'ALZINAR

-L'alzinar (*Quercion ilicis*) és la comunitat vegetal més característica de les nostres illes, però per causes diferents ha estat eliminat de molts de llocs, un dels quals és el nostre terme.

Mallorca devia estar primitivament poblada d'alzines (*Quercus ilex*), alguns mapes del segle XVIII així la presenten. Avui en dia, l'alzinar, al sud de Mallorca, està molt localitzat, sobretot a alguns indrets entre Llucmajor i Campos, i poca cosa més a no ser petits grupets d'alzines aïllades.

A l'àrea mediterrània la vegetació s'ha d'enfrontar a una sèrie de problemes, entre els quals hi ha el de la calor i seqüedat dels tres mesos d'es-

tiu. Les plantes s'han adaptat a aquest problema de formes distintes: l'alzinar ho ha fet creant una espessa ombra que ha contribuït a frenar l'evaporació i pèrdua d'aigua.

Respecte al sotabosc de l'alzinar, al no formar part de les plantes característiques de la nostra marina, només en direm el nom: l'arboçera o arboç (*Arbutus unedo*), el cirerer de Betlem (*Ruscus aculeatus*), el llamú-dol bord (*Rhamnus ludovicivivatoris*), el matapoll (*Daphne gnidium*), l'esparreguera d'ombra (*Asparagus acutifolius*), el pa porcí, violes de Sant Pere o rapa de porc (*Cyclamen balearicum*), la mare-selva, rotaboc o xuclamel (*Lonicera implexa*), etc.

Aquestes plantes no són, ni molt manco, exclusives de l'alzinar, però l'identifiquen i el caracteritzen.

VEGETACIÓ NATURAL DE «SA MARINA»

La garriga. El pinar.

Knoche la defineix geogràficament com «todo terreno inculto desde el mar hasta los 800 m. de altitud, excepción hecha de los bosques». En general ocupa els llocs més secs i més depredats per l'ocupació humana.

Tenint en compte tot això i pensant que la zona sud de Mallorca té com a principal característica la quasi total falta de formacions muntanyoses, així com la presència de grans penya-segats, ens adonarem que la major part del terme de Llucmajor està cobert per aquest tipus de formació vegetal que és la garriga (*Oleo-Ceratonion*), coneguda per a tots com «Sa Marina».

La comunitat vegetal de la garriga es caracteritza per la gran varietat que presenta i està formada tant per arbres com per plantes de sotabosc, essent aquestes darreres les més abundants.

«Sa Marina» llucmajorera és rica en espècies vegetals, algunes de les quals també les trobam a l'alzinar.

Aquest tipus de formació vegetal

és variable d'uns llocs als altres: està present en els penya-segats mesclada amb altres espècies i també es pot veure interrompuda per boscos de pins (*Pinus halepensis*) més o menys grossos, etc. El pinar sempre apareix íntimament lligat amb la garriga i el seu medi és el mateix; és per això que les plantes de sotabosc són les mateixes. A «Sa Marina» hi ha grans pinars, com el de Son Verí, Sa Torre, Llucament, Vallgornera...

La hipòtesi de la introducció humana del pi, insinuada per Knoche, ha tengut bastanta acceptació a Mallorca, però això no s'ha d'entendre com a plantació directa dels exemplars, sinó, en tot cas, com a obertura de clapes en el primitiu alzinar.

A més, al paisatge de «Sa Marina» també hi apareixen d'altres tipus d'arbres com són el garrover (*Ceratonion siliqua*), l'ullastre (*Olea europaea*, v. *silvestris*) i, en menys quantitat, la savina (*Juniperus phoenicea*).

Les espècies vegetals més comunes de la nostra garriga (tant arbres com plantes de sotabosc) són les següents:

EL PI. (*Pinus halepensis*)

És l'arbre més abundant a «Sa Marina», i pot arribar a créixer fins als 20 m. d'altària en condicions favorables. En aquest cas, el seu tronc serà ben dret, cosa que no passa quan es troba a la vora del mar, podent créixer amb un troc ben tortuós degut a l'acció del vent.

L'escorça és gris argent i les fulles van dues a dues dins cada beina, curtes i primes, d'un verd clar, tenint forma de pua però més flexibles.

La durada d'aquestes fulles és de dos anys. El seu fruit són les pinyes, cònic-allargades, que tenen uns pinyons petits, de 5 a 7 mm.

L'arbre floreix a la primavera i fructifica a la tardor de l'any següent.

Hi ha un altre tipus de pi a «Sa Marina», descobert recentment i batejat pels seus descobridors com a *Pinus ceciliae*. Es tracta, segurament, d'un endemisme únic a Mallorca del qual només se'n troben una desena d'exemplars, tots al mateix rodol, a la possessió de Son Albertí, a «Sa Marina» de Lluçmajor. La particularitat d'aquest pi és que les seves branques creixen cap amunt, verticals, donant-li una forma que recorda la d'un xiprer.

La utilitat d'aquest arbre és diversa, entre les seves propietats té la de proporcionar la trementina i el quitrà, que serveix per a curar la bronquitis i les afeccions de la pell.

EL GARROVER. (*Ceratonia siliqua*)

És un arbre de fullatge espès i lluent, normalment amb dues tonalitats perquè les fulles joves tenen un verd bastant més clar. Generalment és tot masculí o tot femení, rares vegades se'n troben de mesclats. Les flors i el fruit surten al mig de la branca, encara que sigui a les parts llenyoses i velles.

Les garroves són dolces, contenen

un 50% de glucosa i sacarosa, aprofitant-se antigament per fer sucre. A més, es diu que les garroves torrades són un bon succedani del cafè, que el suc de garroves verdes fa desaparèixer els fics i que l'escorça i les fulles ajuden a aturar les diarrees pel seu poder astringent.

Aquest arbre ha estat introduït per l'home, però al llarg del temps ha pres carta de natura i el trobam en estat subespontani. Pot créixer en condicions i situacions inversemblants d'aridesa i calor i, a més, el fet d'esser en tot el món l'única espècia del seu gènere, ens fa pensar que es tracta d'un arbre molt antic.

L'ULLASTRE. (*Olea europaea*, v. *silvestris*)

És una varietat d'olivera en estat silvestre molt difosa a la nostra Marina, probablement escapada del cultiu, que s'ha naturalitzat. La caracteritza un índex bastant alt de sequedat i insolació.

Són arbusts o arbres de tots els tamany i de troncs bastant gruixuts.

Les fulles són oblongues o lanceolades, molt semblant a les de l'olivera i les flors blanques, hermafrodites, es comencen a veure en abril-maig.

Es tracta d'una planta que prefereix els llocs rocosos per créixer.

La fusta de l'ullastre és molt dura i té moltes d'utilitats, se'n poden fer arades, mànecs d'eines, formes de sabates...

L'ALADERN DE FULLA ESTRETA. (*Phillyrea angustifolia*)

Arbust molt freqüent a la garriga, d'un a 5 m. d'alçada i branques pri-

mes. Semblant a l'ullastre però amb fulles més allargades.

Flors en raïms petits i no molt espessos que floreixen durant els mesos de març i abril. Els fruits són petits i rodons, d'un negre blavenc.

Les fulles són astringents i s'empren per combatre les infeccions de la boca i la gargamella.

ARGELAGA, ARGELAGUERA, GATOSA NEGRA. (*Calicotome spinosa*).

Arbust d'un a dos metres, dret, de branques estriades i molt espinoses. Les seves espines poden arribar a tenir 4 o 5 cm. de llargada.

Durant l'hivern es manté verd i a la primavera (floreix entre el mes de març i el mes de maig) les seves flors grogues apareixen. La seva fulla és caduca i cau a l'estiu, juntament amb el fruit, quan ambdós ja han tornat negres.

Un robot a vapor
GRATIS valorat en
47.500 pts. en comprar
una estufa o una xemeneia
amb la instal·lació inclosa
abans del 30.10.91

Can Janer

FERRETERIA

Avda. Carlos V, 199
Llucmajor
Tel. 66 29 94

Escort y ORION

MIQUEL MAS

Servei oficial

C/ Ciutat s/n Tel. 66 01 26 (Llucmajor)

Miquel Manresa, encarregat de l'exposició i proves canines

Miquel Manresa, persona tan coneguda dins Lluçmajor, i altra volta regidor de P.P. a les passades eleccions, ha estat l'encarregat d'organitzar els actes que tendran per protagonista el ca dins el programa de les Fires.

-Quins són els actes previstos per enguany referent als cans?

-S'ha organitzat per dia 1 d'octubre una caçada amb ca eivissenc que és un acte que fa uns vint anys que feim. Abans érem un grup d'amics el qui ho organitzavem i era pràcticament una cosa particular, però des que en Miquel Clar fou batle aquest concurs va passar a ser un acte més organitzat per l'Ajuntament, ja que em va demanar si així podia ser, cosa que no hi hagué cap problema. I des de llavors cada any i puntualment per les Fieres ha tengut lloc aquest concurs.

Aquest concurs es fa dins vedats particulars, com són Capocorb Nou, S'aguila, Betlem, Capocorb d'en Munar, es Mas Deu, Sollerich, Marola, Son Boscana, etc...i es sortegen entre les parelles assitents que solen ser entre vuit i deu, i tota la caça que s'agafa s'entrega a la residència de vells.

Quant a l'exposició, un temps només hi participava el ca eivissenc, el ca de bestiar, i el ca mé. Però després se va voler cercar una major participació i se va proposar que hi poguessin prendre part totes les races per donar ambient a la Fira, i així al manco ara hi ha molts de cans.

Per repartir els premis vénen uns jutges qualificats que enviam a demanar mitjançant la Federació Balear i que són de Madrid, Barcelona i València.

-Aquest concurs de cans de mostra té qualque validesa pel Campionat de Balears o d'Espanya?

-Un pic mai, i d'això en fa molt de

temps, fou puntuable pel Campionat d'Espanya, ara dels demés anys sempre ha estat un concurs local.

-S'ha organitzat tirades al plat o de guàtleres.

-Dins el programa hi ha un campionat de caça menor amb ca, però no està organitzat per l'Ajuntament, sinó per la Societat de caçadors. També hi ha una tirada al plat que si està patrocinada per l'Ajuntament, però l'organització ha anat a càrrec d'una altra persona.

-Se vos assigna un pressupost concret per organitzar aquests

actes?

-Pressupost no, ara hi ha unes despeses, com són el desplaçament i l'hotel dels jutges, les despeses de la federació, i un sopar als qui vénen a caçar, ja que entreguen els conills a la Residència d'ancians de Lluçmajor.

Des d'aquí volem donar les gràcies a en Miquel Manresa per la seva col.laboració i juntament amb ell desitjar-vos a tots vosaltres unes bones fires i que tots tengueu la fermança dessitjada.

Suca Mulla

XVIII Exposició - Concurs de bestiar

En Sebastià Artigues és l'encarregat d'organitzar el concurs i exposició de bestiar a les Fires d'enguany. Al passat consistori i com a regidor del P.P. també se n'havia encarregat d'organitzar-ho els quatre anys que va estar a l'oposició amb aquest partit.

-Quins són els actes previstos per enguany referent al bestiar?

-Enguany tindrà lloc la XVIII edició de l'exposició i concurs de bestiar oví. Pretenim, i crec que s'aconseguirà, que hi hagi tanta o més participació que els darrers anys, l'any passat, sense anar més enfora, hi havia més de 60 corrals, amb una participació admirable de les races Mallorquina Blanca i Mallorquina Pigmentada, que de cada any surten uns exemplars més fins i de més bones característiques, demostrant la preocupació que hi ha per millorar la raça.

També hi haurà com cada any, exemplars de les races Manchega, Ille de France, Romanoff, Soriana, Merina, etc., però d'aquestes ja no n'hi ha tantes.

Dins l'exposició també s'hi podran veure els encreuements càrnics, on és molt difícil puntuar els exemplars, ja que es tracta de mesclades de races. Amb una intenció molt clara: augmentar els Kgs. de carn en canal.

Hi haurà una exposició de cabres, ja que són uns animals que s'han posat molt de moda degut a la problemàtica de les vaques, a més per aquí hi podem trobar exemplars molt bons que res no tenen que envejar les cabres murcianes.

També s'ha intentat dur una exposició de l'ase i la somera mallorquina amb el «BRAM», però com que tenien dificultats per venir no és molt segur, ara de totes maneres farem tot el possible perquè vinguin.

-Qui forma part del jurat?

-Des de fa uns anys és un grup de pagesos de Llucmajor juntament amb els manescals titulars.

-Hi ha qualche altre acte que faci referència al bestiar?

-Dia 11 d'octubre hi ha una conferència amb el títol «Situació de la producció ovina». Possibilitats de futur davant la reforma del PAC».

Es una continuació d'unes conferències que es feren l'any passat, enguany es tracta aquest tema degut a la problemàtica que és que ens duguin carn d'Europa a uns preus molt més barats que els que noltros podem produir.

Per mor d'això haurem de mirar de compatir-hi encara que és molt difícil, i més tenint en compte que Mallorca és un mercat finalista, és a dir, carn que entra carn que s'ha de consumir, i a més que ens endossen el que a altres llocs no volen.

-S'han convidat molts de pagesos perquè els animals duguin els animals a exposar?

-L'Ajuntament convida cada any als que habitualment solen venir, també convidam, si ho sabem, qual-

que guarda o raça d'unes certes característiques per mostrar animals que valguin la pena.

De totes maneres també n'hi ha que vénen perquè si guanyen van agafant una importància i una propaganda que els és molt bona per la seva ramaderia, ja que a la llarga els pot fer vendre sementals.

Des de fa uns anys, per millorar la Fira i perquè no minvès la participació, l'Ajuntament dona una subvenció per corral, cosa que crec que ha donat molt de resultat.

-Se fa negoci amb els animals el dia de la fira?

-No hi està enfocat, encara que es destinin uns corrals a sementals joves, ara si algú té interès amb qualche exemplar es pot entendre amb l'amo.

Per nosaltres res, més, i donam les gràcies a en Sebastià Artigues per la seva col.laboració i juntament amb ell vos desitjam unes Bones Fires i una bona fermança a tots.

Suca Mulla

Tipo.

La gama.

El Tipo es más espacio, más confort, más seguridad. Es equilibrio global de prestaciones. Su gama de 13 versiones está estudiada para satisfacer las más distintas exigencias de uso. Todas nacen de un único proyecto de vanguardia, con características exclusivas en la técnica, en los equipamientos, en la fiabilidad.

El Tipo, en su versión base, es para quien vive con racionalidad el automóvil y busca el equilibrio. La elección está entre las motorizaciones 1.400 gasolina y 1700 diesel.

El Tipo AGT es para quien busca un toque moderno y juvenil con toda la elegancia y el confort que caracterizan este modelo en todas sus versiones. La elección está en las motorizaciones 1.400 y 1.600 c.c.

El Tipo es DGT para quien sabe apreciar la tecnología más avanzada, tanto en el diseño global de su automóvil como en el equipamiento. El Tipo DGT significa también una más amplia gama de motores: motores gasolina 1.400, 1.600 y 1.800 c.c., y el diesel 1.900 atmosférico y también turboalimentado.

El Tipo es también 16 válvulas, para quien pide al coche prestaciones de gran nivel con la más completa seguridad. La velocidad máxima es de más de 200 km/h. También la aceleración y la recuperación son las de un auténtico deportivo: su motor de inyección con doble árbol de levas en cabeza y 4 válvulas por cilindro genera 135 CV.

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI OFICIAL FIAT

Tipo 1.4, 1.4 AGT, 1.4 DGT

Motor 1372 c.c. Potencia: 78/6.000 CV/rpm.
Velocidad máxima: 167 km/h.

Tipo 1.6 (AGT, DGT)

Motor 1581 c.c. Potencia: 86/5.800 CV/rpm.
Velocidad máxima: 177 km/h.

Tipo 1.8 GT i.e.

Motor 1756 c.c. Potencia: 110/6.000 CV/rpm.
Velocidad máxima: 187 km/h.

Tipo 1.8 i.e. 16 v.

Motor 1756 c.c. Potencia: 138/6.250 CV/rpm.
Velocidad máxima: 204 km/h.

Tipo 1.7 D

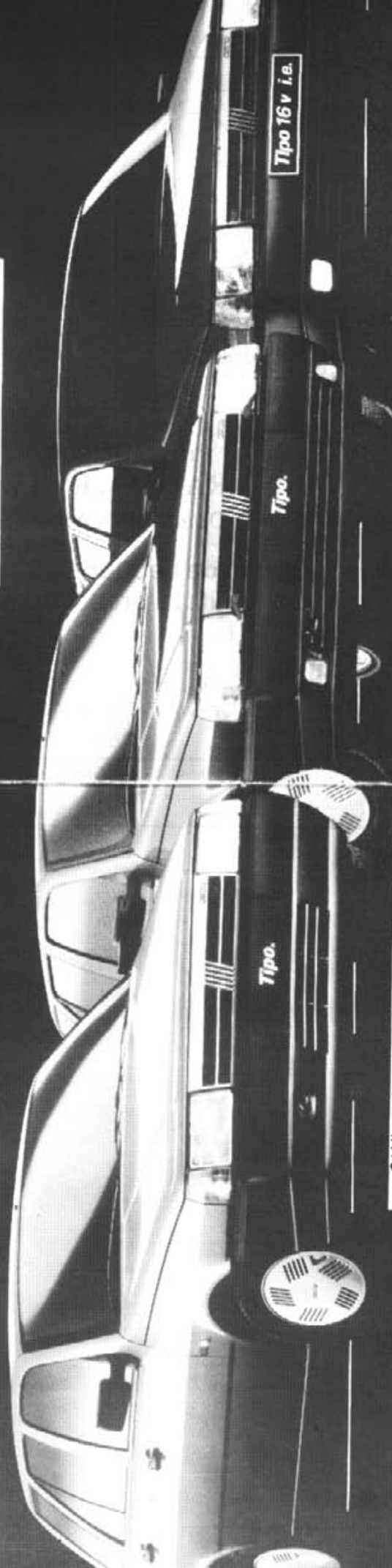
Motor 1597 c.c. Potencia: 58/4.600 CV/rpm.
Velocidad máxima: 150 km/h.

Tipo 1.9 D (DGT)

Motor 1929 c.c. Potencia: 65/4.600 CV/rpm.
Velocidad máxima: 150 km/h.

Tipo 1.9 T. ds. (DGT)

Motor 1929 c.c. Potencia: 92/4.100 CV/rpm.
Velocidad máxima: 175 km/h.

HAMBURGUESES

«PERROS»

«PINCHOS»

«PEPITOS»

Provin la nostra
CUINA RAPIDA, ÉS TROPI!...

Obert tots els dies

**Servei de begudes i menjars
de qualitat a preus raonables**

Avinguda Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

MONSERRAT

MODA HOME I DONA

**MERCERIA
PERFUMERIA
LLENCERIA**

*Ens trobareu a la
Plaça d'Espanya, 49
Tel. 66 05 10
VOS ESPERAM*

QUEVIURES CLAR

Aquest establiment vos desitja Bones Fires

C/ Bisbe Taixequet, 62 - Tel. 66 03 93 - LLUCMAJOR

Batiar un infant a Lluçmajor

Supòs que no és cap secret que la celebració de sacrament és de cada vegada una cosa més poc seriosa i per la qual la gent sent de cada vegada més poc respecte.

És gairebé normal veure que als combregaments, a les noces, als funerals, o, simplement, als oficis solemnes la gent es dedica a parlar en veu alta, a saludar-se ostentósament, a xafardejar del germà proïsme, a ventar-se enèrgicament o a entrar i sortir amb insistència. Els nins, a més, sota l'amorosa mirada dels seus pares, practiquen tot tipus de rialletes, corredisses i altres exercicis gimnàstics de gust més que dubtós.

Lluçmajor no n'és una excepció sinó més aviat un paradigma. Aquí aquestes celebracions sacramentals semblen actes tribals d'exaltació de la col·lectivitat on el més important és cridar molt fort i atreure l'atenció dels altres membres de la tribu a través de clars signes de poder: joies, cotxes, vestits, regals i menjars copiosos.

A més, però, el passat dia 8 de setembre hi va haver un bateig exemplar en el qual una família va oblidar tots els principis de l'educació, la

convivència i la solidaritat i hi va imposar la llei del més fort en el més pur estil del Far West o de les primitives tribus de l'Amazònia.

Hi va haver, efectivament, una família que, amb la connivència absoluta del canonge Ollers i a través de mentides i trampes, va aconseguir canviar el capellà, l'hora, el lloc i el tipus de cerimònia del bateig de la seva filla.

Els perjudicats de tot aquest xou foren les altres famílies que hagueren de suportar nirvis, corregudes, tensions i retards en el seu propi bateig pel fet d'haver seguit escrupolosament les instruccions de la Parròquia.

Però la víctima absoluta va ser una de les famílies que candorosament va seguir les indicacions de la família insolidària i arribaren 25 minuts tard al seu propi batejament. El resultat és que varen arribar desorientats i enfadats deslluïnt encara més la celebració i entorpint el sermó del canonge compinxat que parlava en aquell moment de la família cristiana, la banalització dels sacraments, la solidaritat i altres mostres farisees

que el delataren com el més pur sepulcre blanquejat de l'Antic Testament.

A més a més, la família insolidària va provocar el caos circulatori a la muntanya de Randa perquè va convocar els seus convidats a l'hora que els altres havien de davallar. Com que, a més, es pensaren esser les persones més importants del món, varen creure que les normes de circulació no eren per a ells i decidiren pujar fins a la porta de l'església amb un gran cotxe mentre que les altres famílies pujaren els seus fills a peu de manera obedient i respectuosa.

Finalment, i per acabar totalment la paciència de les altres famílies, la família insolidària va presumir davant tots els qui varen voler escoltar d'haver imposat la seva voluntat passant per damunt del senyor rector si feia falta.

Consentir aquestes coses no diu res en favor de l'Església, ni de la família que ho provoca, ni d'un poble que ja fa tans d'any que ciutadeja.

Fernanda Maria Ramon

PETITONS

ARTICLES
INFANTILS

De 0 a 10 anys

LLISTES
NAIXEMENT

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

BAR CA'N NADAL

(Nova direcció)

En Jaume i Na Catalina

Especialitats: TAPES I

BERENARS

Nicolau Taberner, 36 - Tel. 66 00 43

NOUS PEUGEOT J 5

NOUS PEUGEOT J 5
SOLUCIONS A LA CÀRREGA

Tallers MARINA

Joan Ramon
PEUGEOT - TALBOT
Agent Oficial

*C/. Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i Venda: Ronda Migjorn, 80
LLUCMAJOR*

50 Ges SEGUROS

Agència n° 59 705

JOAN RAMON CLAR
Agent d'Assegurances Col·legiat
N° 47.771 (Nacional)
N° 983 (Provincial)

ZURICH
SEGUROS

Agència n° 7244

Assegurances en general
Vivenda, vida, nàutica, automòbils

BONES FIRES!

XERRADES DE CAFÈ

Tortugues i fires

Què no saps com començaren els primers actes de Fires?

-Ves com, amb la lectura del Pregó.

-**Què no, home!** Amb un «número» que no estava programat: Una caça de tortugues. a Son Noguera, on han de fer el Polígon Industrial.

-I n'agafaren moltes?

-**Diuen que més de cent!**

-Idò si que s'ho pagava!

-**Era necessari, perquè les autoritats ecològiques diuen que no es poden començar les obres del Polígon fins que hagin llevat totes les tortugues.**

-I com ho sabran? O les tenen comptades?

-**Home, si d'un cop n'agafaren més de cent, aviat si fan una altra passada, no en quedarà cap.**

-Tan importants són, les tortugues?

-**Diuen que és una espècie per protegir, perquè va desapareixents. Es mengen els animals dolents per a l'agricultura, dragons, rates, caragols...**

-Uep. els caragols no són les tortugues, que ja bastam nosaltres per cercar-los...

-**Ben pensat, sí que n'ha duit d'arenga, aquest Polígon.**

-Si, entre els 100 milions que han desaparegut i les tortugues que no s'en dugueren, el Polígon es troba aturat.

-**Ara diuen que el començaran aviat.**

-Això ja ho deien l'any passat.

-**Però ara va de ver, perquè el nou consistori té ganes**

de fer moltes coses.

-Però si diuen que no tenen un duro...

-**Però en faran, perquè ara es posen a cobrar les contribucions i també els impostos, i serà un roi de milions.**

-I, de les Fires, què?

-Seran com cada any, més o manco...

-I més exposicions...

-**Sobretot de quadres, se coneix que en compren molts, com a fermaça.**

-En el carrer del Bisbe Taixequet, a una casa sí i a l'altra no, hi ha una exposició.

-**Si fos ara, em faria pintor.**

-Encara ho pots provar. Agafa un pinzell, fas quatre burotaxos de colors ben vius, hi poses un bon preu, i a la millor fas unes bones fires...

-**Deixa't de bromes, i parlem dels actes culturals.**

-N'hi ha bastants, però per ventura el més interessant va ser l'acte institucional commemoratiu del setanta-cinquè aniversari de Lluçmajor com a ciutat.

-**Això són romanços...**

-Home! diuen que no només de pa viuen les persones. Varen parlar molt bé sobre aquest esdeveniment, en Bartomeu Font Obrador, en Baltasar Coll i el president de la nostra Comunitat, Gabriel Cañellas.

-**I, què digueren?**

-Que això de donar-nos el títol de ciutat, va ser molt important per a Lluçmajor.

-**Més que dur-se'n les tortugues de Son Noguera?**

UN QUE ESCOLTAVA

Moda d'Infants

CLARISSA

C/ Born, 9. Tel. 66 29 61

LLUCMAJOR

BONES
FIRES

VETERINARI

G. Rubí Güells

Cl. Sant Miquel, 46 - Lluçmajor
Tel. 66 02 30 - 26 14 71

Rabasco paralitza les obres de Son Antem

El regidor al.lega defectes ja denunciats per Lluçmajor de pinte en ample

Redacció

El regidor d'urbanisme de l'Ajuntament de Lluçmajor, Joaquín Rabasco, de l'agrupació ASI, ha instat el batle Gaspar Oliver a paraitzar les obres de la urbanització de Son Antem. El regidor al.lega que els plànols del projecte aprovat per l'ajuntament són substancialment diferents dels aprovats per la Comissió Provincial d'Urbanisme quan declarà l'interès social del camp de golf i de les construccions adjacents. La denúncia de Rabasco es basa en els mateixos arguments que el passat mes de gener va fer públics aquesta revista i que es basen en investigacions de membres de la Coordinadora per la Defensa de Sa Marina, una entitat que agrupa l'organització ecologista GOB i els partits PSM i PCB a més de persones independents. Pel seu interès reproduïm tot seguit aquell article en què es denunciaven, per primera vegada, els defectes en la documentació del projecte que ara han provocat la paraització de les obres. Abans, però, uns aclariments: L'anterior regidor d'urbanisme, Tomàs Garcies, sosté que el segon camp de golf denunciat primer pels ecologistes i ara per Rabasco, no és un segon camp de golf sinó un camp de pràctiques i que les modificacions, ultra no esser substancials, milloren el projecte. L'anterior batle,

Joan Montserrat, afirma que desco-neixia les modificacions i l'empresa urbanitzadora apunta a Tomàs Garcies com a impulsor de les modificacions. Ara, Joaquín Rabasco, acusa el regidor socialista d'haver alterat la documentació d'amagat del batle i del consistori. La polèmica ja és als tribunals. Mentrestant, fonts jurídiques consultades ens han informat que la documentació que acredita que els pous d'aigua potable que

han de garantir el subministrament del camp de golf són pous autoritzats únicament per al subministrament urbà de Lluçmajor no podrà impedir la construcció el camp de golf, ja que aquest va esser aprovat abans de l'entrada en vigor de la llei que regula aquestes instal·lacions esportives i prohibeix el reguiu amb aigua potable destinada al subministrament humà.

Han començat les obres del camp de golf de So n'Antem

El nou projecte ha introduït un segon camp. Podran regar amb aigua potable

El camp de golf de So n'Antem són, en realitat, dos camps de golf. El projecte declarat d'interès social preveia la creació d'un camp de 18 forats mentre que el projecte que ara estudia el consistori llucmajorer contempla la creació de dos camps en comptes d'un. Alguns plànols inclouen la creació d'un club d'hípica

tampoc no previst en el projecte inicial. El programa d'atenció geriàtrica que justifica el projecte consisteix simplement, en 14 blocs d'apartaments i la gespa dels «greens» podrà regar-se amb aigua potable

LLS

Han començat aquests dies les obres de dotació de serveis del primer camp de Golf de Lluçmajor. El projecte va ser declarat d'interès social ara fa dos anys després que l'Ajuntament hi donés el vist i plau, amb l'únic vot en contra del PSM i un vot particular del CDS. La sessió plenària acabà, al crit de «aquest és l'interès social del projecte», amb el llançament de monedes per part de membres de la coordinadora en defensa de Sa Marina.

Ara, el projecte definitiu és a l'Ajuntament que l'estudia per darrera vegada. Els papers inclouen modificacions substancials respecte dels que s'arrovaren fa dos anys. Així, el camp de golf de 18 forats que es va aprovar s'ha reproduït i ara els plànols contemplen dos camps de golf que han duplicat la superfície de gespa que s'haurà de regar i que amenaça amb arrassar la major part de les Garrigues de l'entorn. També, al llarg de la documentació del projecte, apareix i desapareix un fantasmal projecte de centre hípic que tampoc no s'esmentava per res en el text que justificà la declaració d'interès social.

ENCOBREIX UNA URBANITZACIÓ DE 1.500 PLACES

Una declaració d'interès social que es va voler justificar per la presència d'aigües termals que aconsellaven la creació, en aquell indret, d'una estació de banys. La justificació que presenten els urbanitzadors

diu «fundamentalmente el hecho de que para la elección haya sido determinante la previa existencia de la fuente termal, absolutamente necesaria para los tratamientos medicinales que el centro impartirá. Todo lo que significa que son precisamente éstos y no otros los terrenos idóneos para la instalación». La font termal, però, és la de Son Gall, situada a més de quatre quilòmetres de So n'Antem.

La segona raó adduïda era la creació d'un centre d'atenció geriàtrica, que usaria els banys termals. El programa geriàtric consisteix, en realitat, en 14 blocs d'apartaments siguin realment vellets. Un centre de salut sense cap paper de sanitat i uns albergs esportius encobren, en realitat, altres tantes petites urbanitzacions. Això, afegit a un hotel de 5 estrelles projectat a la zona ens dona una urbanització de 1500 places, molt extensiva, disseminada en els límits de les pistes de joc.

PODRAN REGAR AMB AIGUA POTABLE

Un camp de golf de 18 forats consumeix tanta d'aigua com un poblet de 2.000 habitants. El projecte de So n'Antem preveu regar els dos camps que contempla amb aigües residuals procedents de la depuradora de Lluçmajor. Això comporta un cert risc de contaminació del sòl si la depuració no és del tot completa. A més, i per si això fallés, el projecte contempla la possibilitat de regar amb aigua potable procedent d'un pou veïnat, el de Can Aulet.

La llei de camps de golf no permet regar la gespa amb aigua potable per al consum humà, però el projecte original de So n'Antem va ser declarat d'interès social pocs dies abans de l'entrada en vigor de la llei. Ara cal saber si les modificacions introduïdes no invaliden aquest nou projecte.

A més, els pous que documenten els promotors de la nova urbanització, no poden destinar-se legalment al reguiu. Segons la llicència administrativa, el pou de Ca n'Aulet només pot extreure aigua per al subministrament urbà de Lluçmajor. El pou és una de les reserves d'aigua de la vila.

De moment, el GOB estudia presentar un recurs contra l'aprovació d'aquest projecte. Els ecologistes ja varen presentar alegacions contra la declaració d'interès social, però varen ser rebutjades. Fonts del grup de defensa de la naturalesa ens han comentat la seva intenció de començar ben prest una campanya específica contra aquest camp de golf i la urbanització annexa.

Comunicat de la Coordinadora en Defensa de S'Estalella

Després de dues reunions celebrades a l'Ajuntament de Llucmajor i diversos contactes informals, que han possibilitat una anàlisi detallada dels darrers esdeveniments en relació al projecte de GESA per a S'Estalella, aquesta Coordinadora MANIFESTA:

1.- Que des del període anterior a les eleccions, no sols no hi ha cap argument per desistir de la nostra activitat de defensa de S'Estalella en contra del macroprojecte en marxa, sinó que hi ha nous elements, i alguns ben greus, que ens mouen a insistir en la nostra tasca i a augmentar els esforços que dedicam a aquesta campanya.

2.- Que volem deixar ben clar davant l'opinió pública que ara no es parteix de zero i que és ben necessari no oblidar aquests fets de l'any passat:

2.1 Es recolliren 15.000 firmes en contra del projecte, quantitat suficientment expressiva i políticament molt important, que foren entregades al President del Parlament de les Illes Balears.

2.2 Es celebrà una manifestació a S'Estalella amb assistència d'uns 3.000 persones, amb el Batle i Consistori de Llucmajor i el Conseller d'Indústria del Govern de la Comunitat Autònoma al front, i amb assistència de representants qualificats de la pràctica totalitat de partits polítics i entitats ciutadanes.

2.3 Els propietaris de S'Estalella manifestaren la seva total oposició al projecte i la seva negativa a la venda dels terrenys.

2.4 El GOB i GREENPEACE feren pública repetidament la seva oposició al projecte per diverses raons, remarcant un conjunt d'inconvenients i demostrant la seva no necessitat.

2.5 El Col·legi Oficial d'Arquitectes es declarà, per raons tècniques i de conjunt, en contra del projecte.

Després de les eleccions del es de maig d'enguany, GESA ha tornat plantejar la qüestió al Govern de la Comunitat Autònoma i a l'opinió pública, amb una major insistència i urgència, en aquests termes:

1) L'índex de consum ha crescut i continuarà creixent més: això és imparable.

2) L'única forma de garantir el servei és una nova central: això és indiscutible.

3) El tipus de central ha d'esser de carbó: això és clar.

4) La millor ubicació de la central, i pràcticament l'única possible, és S'Estalella: això és inqüestionable.

Aquesta Coordinadora, davant això:

* Expressa la seva total disconformitat, no sols en relació als arguments sinó també a l'actitud de GESA, d'haver-se tancat en el seu discurs i de voler imposar, caigui qui caigui, la seva visió de les coses.

* Valora positivament que el nou Conseller d'Indústria del Govern Balear hagi demanat a GESA noves alternatives en un termini de sis mesos per tal de prendre una decisió definitiva.

* Recorda a tots que les forces polítiques del Consistori de Llucmajor, sergides de les passades eleccions, mantenen una actitud clara de rebuig al projecte: el batle actual (anterior Conseller d'Indústria) ha afirmat que dimitirà, juntament amb els altres regidors del seu grup, si es fa la central.

* Fa públic que els propietaris de S'Estalella han reiterat recentment, en visita al nou Conseller d'Indústria, la seva posició de total rebuig al projecte com abans de les eleccions i com sempre.

Aquesta Coordinadora, finalment, vol cridar l'atenció de tothom en relació als següents fets:

1. Ara ja es parla clarament d'un superport carboner, no sols al servei de la central sinó al servei de diverses companyies multinacionals que distribuïrien productes per tot el Mar Mediterrani. Això, que constitueix un perill tant o més greu que la mateixa central, s'amagava abans de les eleccions.

2. També ha sorgit a l'opinió pública el projecte del Ministeri de Defensa de construir una base de submarins a Punta Plana, entre S'Estalella i S'Estanyol de Migjorn. Tant si aquesta informació respòn a un projecte real com si es tracta d'un test a l'opinió pública, fàcilment s'associa al macroprojecte de GESA per a S'Estalella. En qualsevol cas, és mereixedor d'un total i clar rebuig.

3. GESA sempre ha dit que les seves conclusions res-

ponen a estudis molt rigorosos. Doncs bé, que coneguem nosaltres, GESA no té ni ha comanat estudis, informes o dictaments a ningú més que als seus propis tècnics. I això, si és veritat, és molt greu. Qualsevol pot veure que aquesta única informació mai no serà suficient perquè els poders polítics i l'opinió pública tenguin informació contrastada, imparcial i segons diverses perspectives que garanteixi una decisió encertada.

Aquesta Coordinadora ha decidit encarregar estudis a gabinets tècnics qualificats per tal d'aportar elements útils per al necessari debat, encara ara no fet; organitzar actes públics divulgatius de la informació que ens arribi i reivindicatius de solucions millors per al nostre futur: conferències, taules rodones, comunicats a la premsa, articles i publicacions, festes, trobades, exposicions i manifestacions, etc., etc...

Aquesta Coordinadora demana a totes les persones que, de forma individual, facin les gestions orals o escrites que creguin oportunes davant les autoritats, Institucions, GESA o premsa. Igualment demana als diversos col·lectius cívics, culturals, professionals, esportius, artístics, polítics, educatius, ecologistes o associatius en general, que facin sentir la seva veu com creguin millor per tal que, entre tots, facem valer les raons ecològiques, culturals, tècniques i polítiques que conduesquin a una alternativa encertada per al futur energètic de Mallorca, element molt important dins el model de desenvolupament global que encara està per definir.

Salvem S'Estalella!

Llucmajor, 19 de setembre de 1991

Coordinadora en Defensa de S'Estalella.

Llucmajor

Taula Rodona

Temàtica: Debat sobre el macroprojecte de S'Estalella. (Central energètica i superport).

Lloc: Saló d'actes de l'Ajuntament.

Data: Dia 10 d'octubre, dijous.

Hora: 21'15 hores

Moderador: Dr. Albert Saoner, Professor de la U.I.B.

10
anys

S'AMFORA

10%

Per les Fires i en motiu del nostre Xe Aniversari, farem una rebaixa d'un 10 % als nostres clientes.

MOLTS D'ANYS

c/. de Sa Font, 8 - Tel. 661816 - LLUCMAJOR

Entrevista a Pere Roca, director de l'Escola d'Adults a Lluçmajor

El Centre d'Educació d'Adults de Lluçmajor, comença un altre any la seva singladura (aquest és el 5^è curs) amb algunes problemàtiques que en el nostre veure es manifesten:

-Quines diferències ha presentat el nou consistori per aquesta legislatura?

-Pareix ésser que es dona la circumstància d'una situació econòmica no molt favorable i per tant en aquests primers mesos de nou consistori s'ha formalitzat un retall presupostari que repercuteix directament al funcionament de l'Escola.

-Quina quantitat s'ha retallat?

-Cal dir, abans de tot, que la partida pressupostària de cultura, dedicada al Centre d'Adults, és el resultat del conveni existent entre el Ministeri d'Educació i Ciència i l'Ajuntament de Lluçmajor. El MEC aporta 9.800.000 pts. i l'Ajuntament 8.836.000 pts., amb una disminució en relació a l'any anterior de 5.171.650 pts.

Així i tot, el responsable de cultura ens ha manifestat que és intenció política de l'actual grup de govern mantenir el procés de consolidació del Centre d'Adults i en conseqüència incrementar en la mesura possible la dotació en els anys vinents.

PÈSSIMES CONDICIONS

-Tenim entès que l'alumnat no està gaire satisfet amb les condicions dels locals on es realitzen les classes, per què?

-Estam funcionant en unes condicions bastant precàries. Com a Centre s'utilitzen uns locals, cedits per la Cooperativa titular de l'edifici del

club de la 3ª edat de Lluçmajor al carrer de Sant Joan. Aquests locals sols tenen una sala i un petit despatx, la qual cosa —i tenint en compte el volum de matrícules (837), així com el nombre de professors— impossibilita totalment dur a terme el programa que fins aleshores ens havíem marcat. L'actual situació d'infraestructura és obsoleta i sols es justifica-

*Sabates
Can Gramet*

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Talxaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

**SERVEI D'AIGUA A DOMICILI
CISTERNES DE VARIES CAPACITATS
MOTOR ELEVADOR D'AIGUA
AIGUA PROPIA DE SON EIXIDA
CAMIONS GRUA**

TRANSPORTS MANRESA

Carr. Campos, s/n - TALLERS BERTON - Tel. 66 08 92
Particular: La Estrella, 13 - Telèfon 66 06 40
LLUCMAJOR

S'ARENAL: C/. Platja - Telèfon 26 65 95

va en els primers cursos dels anys 87 i 88. Ara és necessari emprar els Centres d'EGB o Instituts, que per cert, són els llocs on els adults varen fracassar i senten un cert rebuig.

-Es va suprimir el taller de «Tall i Confecció»?

-El «Tall i Confecció» tal volta sembla un curs que poc té a veure amb el que s'entén per «cultura» o aprenentatges amb titulacions. Vull fer algunes matisacions al respecte: El «Tall i Confecció» és un mòdul inclòs a l'apartat d'oci i temps lliure, regulat i aprovat per la Coordinació Provincial d'Educació d'Adults i a més a més establert per llei a l'ordre (BOE) del 8 de maig del 89. El «Tall i Confecció», en principi, no es concebia des d'aquesta perspectiva i semblava que s'havien de prioritzar altres ensenyances. Després d'un cert procés de debat (fins i tot amb les alumnes) l'Ajuntament ha considerat que es podien pal·liar les despeses d'aquest mòdul al 50 % amb l'alumnat.

Particularment pens que aquest curs, com molts d'altres, són una plataforma perquè els alumnes connectin amb processos d'aprenentatge que també propicien relacionar-se amb altres persones, assolir alguns elements de les tècniques instrumentals bàsiques, desenvolupar destreses manuals i en definitiva acostar-se al seu entorn de manera col·lectiva i compartida.

-Quines són les novetats que consideres són importants a reflectir per al proper curs?

-Fonamentalment introduïm un nou curs de Formació Professional I. Entenem que un sector molt important de la població de Lluçmajor, pel que fa a la seva vida professional està mancat de titulacions en aquest nivell. Per exemple, un electricista que treballa a la seva branca, no pot

fer les facturacions corresponents de forma legal i oficial perquè no disposa del títol corresponent.

El Centre d'Adults incorporarà aquest any un mòdul per preparar els alumnes per a les proves lliures d'F.P 1, incloent això el treball en dos vessants: a) Formativa comú (història, llengua i literatura, etc...) i b) Ciències aplicades (coneixements bàsics, matemàtiques, ciències).

-Tornem al tema dels retalls. L'Ajuntament ha fet desaparèixer el S.A.C. (Servei d'Acció Cultural) que passarà ara?

-Tenc entès que l'eliminació d'aquest Servei també és el resultat d'un nou enfocament polític a partir de l'objectiu de recuperació econòmica de l'ajuntament. El nou grup que governa defensa la tesi d'haver rebut en herència de l'anterior legislatura un dèficit de 600 milions de pessetes. La xifra és prou significativa com per suposar que la desaparició del S.A.C. és en el fons una mesura més de sanejament de despeses.

Vull manifestar que la tasca desenvolupada l'any passat per Gabriel Massot —responsable d'aquest servei— fou profundament determinant per vincular les estratègies d'oferta cultural de l'Ajuntament i les activitats del Centre d'Adults. Enguany ja s'està sentint aquesta absència i estam en la via d'elaboració d'un projecte educatiu que possibiliti alternatives al desaparegut S.A.C.

EL PROFESSORAT D'ENGUANY

-Com queda la plantilla del professorat?

-Enguany hi haurà 4 professors a jornada completa, 1 a mitja jornada, 1 monitor d'informàtica, una monitora de Tall i Confecció, tots ells pagats per l'Ajuntament; 3 professors funcionaris del MEC i 2 professores voluntàries fent pràctiques, la planti-

lla inclou un total d'11 educadors.

-L'any passat va ser l'Any Internacional d'Alfabetització i l'escola se'n va fer ressò amb tot un programa d'activitats. Hi ha algun projecte semblant per enguany?

-L'Escola no tan sols va treballar aquesta qüestió, pens que és necessari recordar que el Centre d'Adults va ser l'única entitat que per primera vegada en la història va aconseguir dur a Mallorca el representant del Front d'Alliberament del Kurdistan (Doru Seharat), com a conseqüència del genocidi al qual es veu sotmès el poble Kurdistaní.

Dins aquest ordre de coses i seguint en aquesta dinàmica, per enguany hi ha previst un grapat d'activitats que van encaminades a posicionar-nos davant els esdeveniments que s'estan manifestant a Europa. Plantejam, per tant, una setmana de cinema amb temàtica relacionada amb alguns dels següents temes: Ecologia, medi ambient, Nacionalismes, Crisi de l'Est, l'Europa del 92, etc...

També hi haurà un programa d'activitats encaminat a connectar amb el tema s'Estalella i tota la problemàtica energètica que per al terme de Lluçmajor i Mallorca provoca.

-Quina és l'oferta educativa per aquest any escolar?

-Durem a terme classes de: Alfabetització, Neoelectors, Preparatori, Graduat Escolar, Accés a la UIB per a majors de 25 anys, preparació per a les proves d'FP. 1, Postgraduat, dos grups de la 3ª edat, Informàtica, Tall i Confecció, loga i salut corporal, matemàtiques, Català, Anglès, etc...

El millor que pot fer qualsevol ciutadà de Lluçmajor o de S'Arenal, és posar-se en contacte amb nosaltres a través del telèfon 66 23 21.

C. Font

La cultura del menjar i del beure: el refranyer popular (I)

Jaume Oliver va inaugurar la VII Setmana de Gastronomia organitzada per l'obra Cultural Balear amb la conferència «La Cultura del menjar i del beure: el refranyer popular»

Jaume Oliver

Al llarg de la història el fet quotidià de menjar i de beure s'ha normativitzat, ritualitzat i envoltat d'un llenguatge propi, de tal forma que es pot parlar d'una cultura de menjar i del beure específiques de cada poble, país o comunitat.

Fins a tal punt aquest llenguatge propi s'ha emprat i s'ha assimilat per tots que, per diverses raons, ha adquirit uns significats secundaris o metafòrics ultrapassant el seu primer significat, omplint així de refranys, dites i modismes la parla corrent.

Entre molts d'altres usos i derivacions, s'ha emprat un gran nombre de termes per explicar o fer referència a qualitats o característiques de

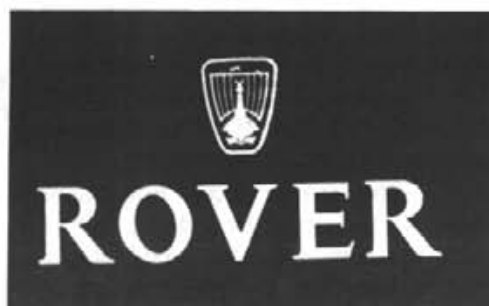
persones i a llur comportament. D'aquesta forma s'associa a un determinat producte, vegetal o animal, apte per al consum com a aliment, una determinada forma d'esser o de fer les coses per part de les persones.

Valguin com a exemples els següents:

- *Esser com un tros de pa
- *Esser més bo que el pa
- *Esser un confitet
- *Esser com un bunyol dins la mel.
- *Esser més dolç que la mel
- *Esser de mel i sucre
- *Esser una bleada
- *Esser un poc fonoll

- *Esser un àlbercoc
- *Esser un patata
- *Esser més blana que una figa flor
- *Esser de carn i os
- *Esser un tros de carn batiada
- *Estar torrat
- *Esser o estar més calent que un forn
- *Estar més tranquil que una bassa d'oli
- *Estar més eixut que una arengada
- *Esser un bon aglà
- *Esser un bou ou
- *No ésser ni carn ni peix
- *Esser mig figa, mig raïm
- *Fer el desmenjat amb talent
- *Menjar-se qualqu a besades
- *Menjar-se o beure's qualcú amb els ulls

**VISITAU EL
NOSTRE
STAND A
LA FIRA**

ILLA MOTORS, S.L.

Avda. Cavaller Ramon Sanmarti s/n
Tel. 66 01 46 (Llucmajor)

Josep Amengual, prior de Lluc

El Bisbe Taxaquet ja demanava una Conferència Episcopal Catalana

«Quan tenguem el que és normal, el que tenen els castellans, els belgues, els suecs... podran dir que exageram»

En Josep Amengual és un home del Pla de Mallorca, una terra que estima profundament. Historiador, teòleg i Missioner dels Sagrats Cors, és el prior del Monestir de Lluc. L'entrevista va ser dia set d'aquest mes de setembre passat. La referència inevitable: les declaracions

del bisbe Antoni Deig reivindicant la constitució d'una Conferència Episcopal Catalana i el posterior escrit dels bisbes de Solsona, Vic i Tarragona reivindicant el dret a l'autodeterminació de Catalunya.

Antoni Llompart

-Què és Lluc per al mallorquinisme?

-Lluc per al mallorquinisme... depèn de què s'entèn per mallorquinisme, i depèn de què s'entèn per Lluc. Tradicionalment -i aixó jo ho he llegit aquests dies a uns llibres que reflecteixen una opinió una mica hostil a certes formes religioses del segle passat- es parla de Lluc com una cosa nostra, una cosa molt mallorquina; aquests senyors (que he llegit) no volien que venguessin a Lluc uns frares forasters, parlen de la gran Coronació i parlen de Lluc com com un lloc on de veritat es conserva, es promou i es fa pastoral en la nostra llengua. És a dir que Lluc vé a ésser un dels llocs significatius que són punt de referència per al nostre poble, tradicionalment i avui en dia també.

-Per curiositat quasi: quins són aquests autors i aquests llibres?

-No t'ho puc dir perquè són anònims. Però són articles de *El Isleño* de l'any 1890-1891, anònims.

-Ah, caram!

-Si m'ho aclarissis realment t'ho agrairia molt perquè nosaltres, per altres motius, hi anam molt a darre- ra. Per ventura hi pot haver en algun article alguna intervenció del que va ser prior d'aquí, el prior Fiol, però no són d'ell, indubtablement.

El bisbe Miquel Thomàs de Talxaquet, Canonista de Trento, bisbe de Lleida i fill il·lustre de Llucmajor (1529-1578)

EL BISBE DE SOLSONA ÉS COHERENT AMB LA TRAJECTÒRIA DE L'ESGLÉSIA CATALANA

Maria és la Reina de Mallorca, Lluc és un símbol per a Mallorca, «Lluc és per a Mallorca, encara, el sant racó de la llar», el monestir conserva la flama de la llengua, el seu nom ha estat present a revistes culturals i de resistència en el temps del franquisme, una revista que perviu. Ara, en un moment en que a l'Església, a Catalunya, alguns bisbes han pres posició davant la qüestió nacional, que n'opina d'aquest recent escrit dels tres bisbes?

-I jo no puc opinar més que essent fidel al que crec des de fa molts d'anys. Primer de tot, me sembla que és una doctrina coherent amb la postura que l'Església a Catalunya ha mantengut sempre, almanco des

de sectors molt grossos. Per tant, algunes expressions que diuen que això és oportunisme, que això és una novetat, que això és una cosa tardana, m'agradaria saber quin tipus d'informació històrica general tenen.

Això que han dit els bisbes és una cosa coherent amb el que ha fet l'Església a Catalunya sempre -si hi ha hagut bisbes, alguna vegada pot ser bisbes catalans o bisbes forasters, imposats per la monarquia, això és una altra cosa. Però Catalunya té això i basta llegir un poquet:-

Només te recordaré, per no anar a En Verdaguer ni a En Torras i Bages, el conflicte que va tenir el comte de Romanones amb el bisbe Campins i amb els bisbes de Catalunya per imposar el catecisme en castellà; i això és a principi de segle, l'any 1903. És coherent amb la lluita que tengueren amb En Primo de Rivera, que va dur a uns processos enutjosos en el Vaticà. És coherent amb el desterrament del cardenal Vidal i Barraquer.

A qualque part se diu que l'Església ha fet una badada històrica de quaranta anys duent un determinat personatge sota pal·li. D'acord; però si En Franco anava sota pal·li, el cardenal Vidal i Barraquer va morir desterrat.

Què pens jo personalment? Jo he anat aprenent coses d'aquestes amb la doctrina de l'Església, amb els

drets humans, estudiant una miqueta el ressorgiment del liberalisme... estudiant els grans clàssics castellans -i ho dic per a l'honra col·lectiva- els grans clàssics castellans de Salamanca i d'Alcalá de Henares, d'En Vitoria fins a En Suárez, que parlen dels drets dels pobles. Això és un invent castellà, per ventura, aquesta terminologia!

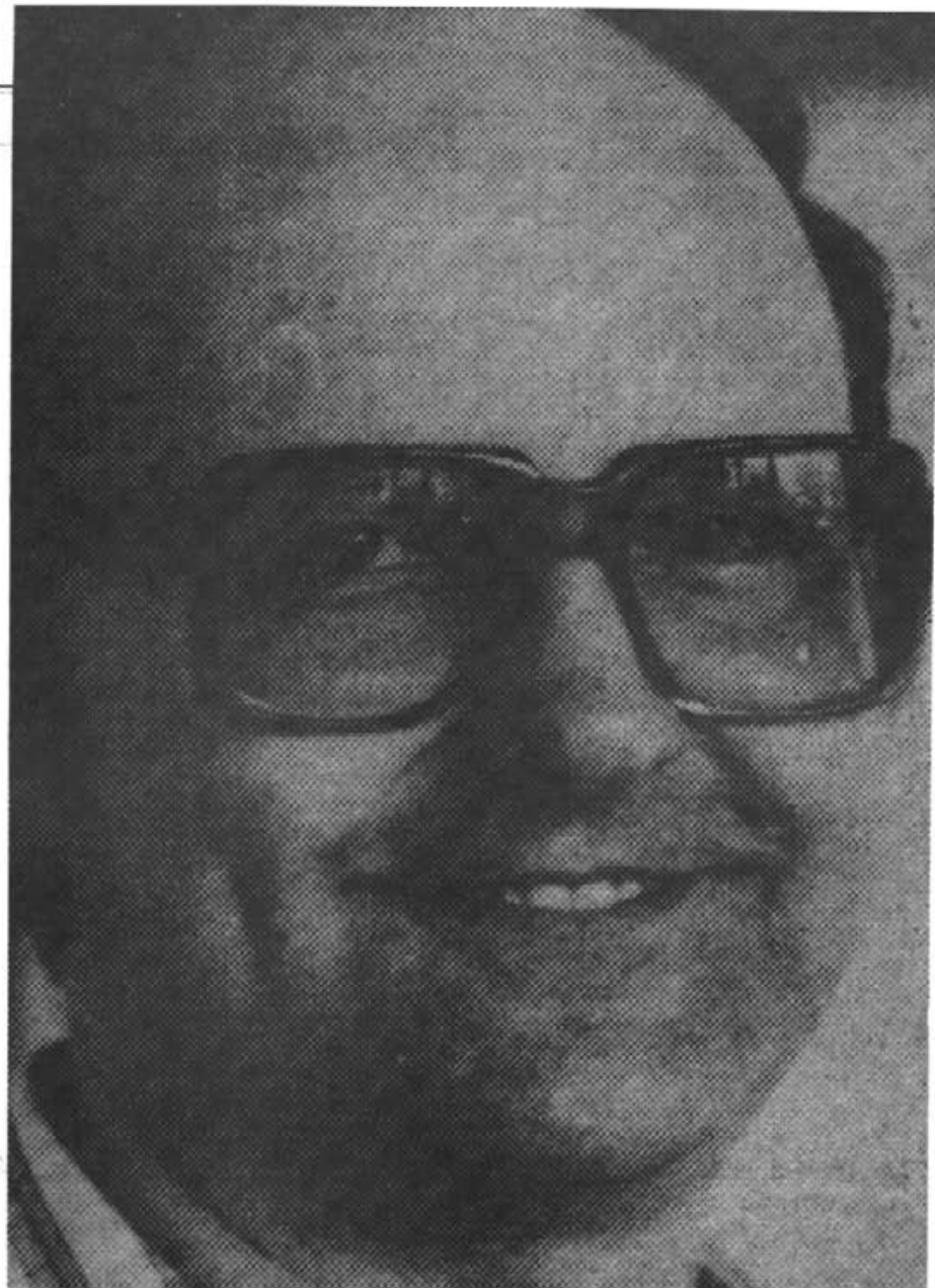
L'ANY 1976 JA VAIG DEMANAR UNA CONFERÈNCIA EPISCOPAL PER ALS PAÏSOS CATALANS

I pel que fa a les declaracions que ha fet el bisbe Deig sobre la creació d'una conferència episcopal catalana, això ho vaig escriure a un article l'any 1976 i el tenc publicat a un llibre que, com que és un llibre de teologia, no s'ha venut gens, però hi està recollit això. Igualment, d'aquesta doctrina, tenc un article molt llarg recollit a la revista *Lluc* i en aquest mateix recull *Església i poble de Mallorca sobre Església i Nació* recollint tota una sèria de dades.

És a dir, que jo no puc dir una altra cosa més que «això és molt coherent». Ara: com s'ha de fer tècnicament, com s'ha de fer políticament? Jo no he militat mai en cap partit polític, no és la meua elecció, en tendria la llibertat que ningú no em podria discutir però ni per conviccions personals, ni per la manera que tenc de veure'm a mi mateix com a capellà i com a missioner dels sagrats cors, ni menys ara per les meves responsabilitats com a prior, no he volgut interferir la tasca pastoral amb qüestions personals.

-En aquell article de l'any 76 on demanava una conferència episcopal catalana, les Balears com s'hi articulaven?

-Les formes tècniques jo no les sé, però les Balears s'articulen exactament igual que s'articulava València o s'articulava Tarragona o Barcelona. Vull dir que dins l'Església no hi ha aquestes capitalitats que estam acostumats a posar dins el camp polític. I no és que digui que en el camp polític

Josep Amengual, prior de Lluc

no hi hagin d'esser. Però dins l'Església és més aviat una qüestió de paritarisme, d'igualtat; per tant cada persona és un vot, cada bisbe és un vot i, en aquest cas, tant té que sigui el bisbe d'Eivissa com el de València o el de Barcelona. En aquest nivell no hi ha cap por: el centralisme dins aquests organismes eclesiàstics no hi té cap entrada jurídica.

EL BISBE TAXAQUET VOLIA QUE ELS BISBES DE VALÈNCIA, CATALUNYA I BALEARS S'UNISSIN

-Per tant seria una conferència episcopal que englobaria tota l'àrea lingüística?

-Jo no dic que sigui catalana sinó de tots els països que són de cultura catalana. Abastaria tota l'àrea lin-

güística, com bé has dit.

Mira, actualment ens pensam que nosaltres inventam la pólvora. La idea de tot això me va venir amb dues coses purament anecdòtiques. L'article havia de reflectir unes reflexions que jo em feia des de molt de temps enrera, però vaig llegir un text del bisbe Taxaquet, un bisbe llucmajorer i un bisbe del concili de Trento -fixa't que estam en la més estricta ortodòxia- i aquest senyor diu que voldria que Catalunya, el Principat, València i les Balears formassin com una mena de província eclesiàstica, més concretament que els seus bisbes tenguessin un seminari comú, perquè al cap i a la fi tenen els mateixos costums, una mateixa llengua, una mateixa tradició... és a dir que formen una unitat. Això en el segle XVI, devers l'any

S'ESTANYOL - SON REINÉS

Amb la intenció d'oferir unes vivendes que aportin sabor mariner al seu estiueig i a la vegada siguin un acollidor refugi per als seus caps de setmana invernals, és pel què hem construït aquest conjunt segons l'arquitectura tradicional.

Ho pot comprovar visitant el xalet-pilot dissabtes horabaixa o diumenges dematí, concertant visites al tel. 66 00 91

Característiques: Xalets de 140 m²
aïllaments tèrmics a terrats i parets
3 habitacions
2 banys
1 sala-menjador
1 cuina moblada
2 places garatge
porxet

És una promoció R. MIGJORN, S.A.

mil cinc-cents seixanta-i-alguns. Es a dir que ara no deim res nou, deim coses tridentines.

-I avui en dia, mirant el sentiment del poble fidel, del clergat i de les jerarquies, quina seria la viabilitat d'una proposta com la del bisbe Taxaquet?

-Una viabilitat molt lenta, una viabilitat que realment no se pot imposar en cap sentit. Per això no podem procedir dins del camp eclesiàstic per ordenar i manar. Tenc alguns articles sobre el tema a la revista *Lluc* i ningú no se va almar, en vaig escriure al *Full Dominical* i ningú no va dir res, però tot això, i la reivindicació de la província eclesiàstica de les Balears, té el sentit d'anar fent passes: Anar treballant, anar recobrant, fent una escola millor, fent mitjans de comunicació millors, no llevant Ràdio-4 com s'ha llevat, no essent tan raquífics, no havent de tornar les carreteres de les Balears per a que les arreglin i llavors ens les tornin com vulguin, tenint competències en educació, tenint competències, per exemple, en el camp dels menors, que no en tenim, tenint més doblers per invertir en les qüestions de les persones majors que han suat molt de temps, mallorquins i immigrants que han fet feina a esclatar durant el boom turístic i ara resulta que tenen les pensions baixetes en confrontació amb altres regions, segons he llegit. I això se fa amb doblers, i una autonomia vigorosa això ho pot resoldre.

Podríem parlar de moltes altres coses, de sanitat, de cultura, de benestar en tots els sentits. I això se fa a poc a poc, no empegueïnt-se de ser mallorquins, com no s'han d'empegueïr d'esser de Huelva, no empegueïnt-se de ser menorquins, com no s'han d'empegueïr de ser de Sòria o de Madrid; recobrant aquesta consciència, aquesta seguretat d'esser allò que cadascú és. I si cadascú és, realment no ens posarem nerviosos perquè els altres puguin esser allò que han de ser. Quan nosaltres tinguem el que és normal, el que tenen els castellans, els belgues o els suecs, llavors podran dir que exageram demanant, però mentre no tinguem el que altres tenen realment no ens han de tractar amb raquitisme.

ESTAN UNITS A ESPANYA VENÇUTS PER GUERRA

-I respecte del que ha dit el bisbe de Mallorca, afirmant que és el poble qui ha de prendre la bandera de l'autodeterminació i no l'Església, que en pensa?

-I que no és un sentit democràtic això? És l'etimologia de democràcia, és a dir, que el poble s'autogoverna. És de caixó, quan el bisbe diu això no fa cap passa envant, diu una obvietat. Per tant, si dins del poble de Mallorca hi ha gent que pensa d'aquesta manera i propaga i publica les seves idees, que més volem sinó

que això es tenguí en compte? És igual que si el poble vol que s'arregli una carretera, idè i s'ha d'arreglar! I si el poble vol que governi aquest partit o un altre, ha de governar, etcétera. El bisbe ha dit una obvietat i com que les obvietats me semblen de sentit comú, de seny, felicit el bisbe molt cordialment, n'estic molt d'acord i m'alegra que digui aquestes coses com tantes altres que ha dites.

-Però, per exemple, el bisbe Teodor ha dit que la pròpia determinació d'un poble s'ha de fer de manera solidària -i no sé si ha dit coordinada però sí una cosa semblant amb els altres pobles veïnats i amb els que comparteix un estat fa cinc-cents anys.

-I no hi ha perquè barallar-nos amb ningú. Esser insolidaris voldria dir que ens neguen els drets obvis, i jo no vull dir que els altres pobles ens vulguin negar res. Que hi hagi altres polítics que ens ho vulguin negar, d'això en tenim una experiència de cinc-cents anys. Ara, no ens enganem, això de cinc-cents anys és una falsetat històrica. Nosaltres no estam vinculats amb ningú més que amb València i Catalunya des de fa cinc-cents anys. Amb els altres pobles no hi estam des de fa cinc-cents anys, hi estam obligats -vençuts per guerra i això ho va dir el Rei Felip V. És a dir, que això dels cinc-cents anys s'ho llevin del cap.

**ESPORTS
LLOMPART**

Espardenyeria

Gr. Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

GRAN VARIETAT
D' ESPARDENYES,
PRENDES ESPORTIVES
I ARTICLES DE PESCA

**COMPRA I VENDA
DE CASES I
TERRENYS**

C/ Guillem Forteza, 6
Tels. 20 00 07 - 20 07 61
Telefax: 20 04 01
07010 PALMA.

AGENCIA INMOBILIARIA
ESTATE AGENTS
A.P.I.

La màfia de S'Arenal ja té dents

El desinterès Municipal l'hi ha deixat passar la lactància

Quants de doblers han de menester vint-i-cinc persones per viure cada dia? I si tots aquests passegen un bon cotxe, quants n'han d'estafar cada dia? Basta una capsa de cartró, amb tres mitges patates, davant les cabines del carrer Torrent per mantenir els deu o dotze «trileros» que vigilen o fan esca als badadors? o és que aquesta gent té altres negocis? Una granja de polls, un hort de patates, visites nocturnes a domicili, o un negoci de caramels, avellanes i pape-rines d'heroïna i dues pedretes de cost?

Greu és el tema que els veïnats del Torrent hagin de recórrer a la premsa per denunciar que ja no gosen enfrontar-s'hi com anys enrera, quan començaven aquesta gent, que eren insultats pels qui passaven i els demanaven que no robassin més ni enganassin els turistes. No era mal de veure que allò era una mala herba que una vegada aferrada per tot i amb força, i així ha estat. Tenim l'exemple d'altres països tant europeus com americans que no han sabut tallar a temps la creació de grups de delinqüents que actuen coordinadament, que una vegada ben estesos i consolidats formen allò que s'anomena amb majúscula el CRIM ORGANITZAT, és a dir, com la Màfia siciliana o la Camorra napolitana, ara esteses per tot el món i que poden controlar tot un municipi o manejar tota l'organització d'un Estat.

I aquest grupet existeix, gràcies a la completa paràlisi municipal en qualsevol tema espinós que precisi d'un mínim esforç per solucionar-lo.

Srs. responsables municipals, ¿per què invertir en millores en la infraestructura turística a una zona que només surt a la premsa per recordar que el que hi ha són domicilis particulars on es despatxa droga, «trileros» que són els propietaris de la vorera de la mar, amenacen, roben i

Varios residentes en la zona dicen que han sido amenazados

Vecinos de s'Arenal denuncian una «mafia de trileros» en es Torrent

ANTONI PLANAS
TEXTO Y FOTO

En los últimos meses se ha detectado un importante incremento en el número de trileros que actúan en s'Arenal, más concretamente en la zona de es Torrent, próxima al balneario 8. Este hecho ha provocado graves problemas entre los vecinos, que se han visto amenazados por ellos.

Según estos vecinos desde que los trileros se han apoderado de aquella zona su barrio se ha degradado. Estas personas tienen atemorizados a todos los habitantes del lugar a los que han amenazado en numerosas ocasiones ya que, según los vecinos, «son unas veinticinco personas que han formado una mafia

La zona de es Torrent está próxima al balneario número ocho, en s'Arenal.

que controla toda la zona y que nos tiene atemorizados para que no les denunciemos a la policía».

Para los afectados, este problema no sólo les afecta a ellos, sino que toca muy de lleno al turismo de la zona, ya que son los turistas extranjeros sus principales víctimas.

Según uno de los veci-

nos «todavía nadie ha denunciado a estas personas, ya que no nos atrevemos. Pero tal vez ahora, si nos unimos, podremos presentar una denuncia en nombre de los vecinos para ver si los sacan de allí, aunque no tenemos muchas esperanzas ya que la policía aún no ha conseguido echarlos».

No hi ha dubte. S'Arenal està de moda. El nom de S'Arenal sona d'una manera continuada i se l'anomena juntament amb els companys amb els quals pot fer colla, dins el caramull de la xusma. Aquí hi ha l'exemple.

La droga incautada

- ▶Calle Ballester (Paima): 327 papelines de heroïna, 215 de cocaïna i 25 grams de heroïna en roca.
- ▶Es Serral (Manacor): 56 dosis de heroïna i 5 grams de cocaïna.
- ▶Calle Marineta (El Arenal): 5 grams de cocaïna, 9 dosis de èxtasis i anfetamines.
- ▶Sóller: 4'922 kilos de cannabis en rama.
- ▶Ibiza: 15 grams de cocaïna.

qualque cosa més, o se n'han de beneficiar uns locals comercials que estan en bones relacions amb aquesta gent o senzillament es dediquen a activitats d'aquest tipus, moltes vegades d'una manera descarada i coneguda per tots, que fins i tot els qui no ho volen veure ho han de veure perquè ho fan davant el portal?

Si existeix un local que es dedica a vendre heroïna i la brigada anti-narcotràfic no actua, ¿per què l'Ajuntament no cerca altres camins per retirar d'enmig aquest local?

No entenc com un problema com aquest, els Srs. responsables no el prenen com a seu, perquè l'ordre pú-

biic és una competència municipal, amb uns poders quasi il·limitats que podrien ser molt efectius, que permeten de tancar un local on es fa una activitat diferent a la del Permís d'Activitats. I no crec que hi hagi cap llicència extesa per comerciar amb droga.

Si el volgut ordre públic es converteix en un Crim Organitzat oferirem un element necessari per a la mort de la principal indústria Balear, el turisme, vull creure que els qui han de posar tall en aquests assumptes no els interessa la mort d'aquest sector, així i tot en tornarem a parlar amb exemples més clars, llocs i dies. Bon vespre, llustríssimes.

Vel aquí els companys del nom de S'Arenal, sense passar pena li podríem afegir els noms de Es Jonquet, Son Banya, Son Gotleu o Shangai. Article d'A. Planas, Última Hora, de dia 28 d'agost de 1991.

Blanquerna, 1991: cap a una identitat solidària

«L'Esperit d'Europa» era el tema que havia d'encapçalar el setè seminari d'informació i estudi, organitzat pel grup Blanquerna. El monestir de LLuc va acollir del 26 al 29 de setembre unes cent quaranta persones. La majoria eren joves, si bé, hi havia gent de totes les edats.

«Blanquerna» és un grup que cada estiu organitza un seminari per tractar el tema del nacionalisme i la identitat dels Països Catalans, baix distints punts de vista: filosòfics, històrics, lingüístics, cristians...

El tema d'aquest any era prou atractiu. Sobretot ara, després d'un estiu ple de sorpreses per a tots, on el tema dels nacionalismes i de l'autodeterminació ha estat objecte de discussions, i esperem també, que hagi estat objecte de reflexió.

Per a mi, aquestes jornades foren una experiència interessantíssima. Pensa que és una sort poder escoltar l'opinió d'il·lustres i imminents personatges, la visió dels quals sempre enriquirà les nostres ments innocents i bastant ignorants. I no només per això; l'assistència a aquest seminari sempre suposa nous contactes amb molta gent de Mallorca i de fora: del Principat, del País Valencià i de les altres illes.

Els distints ponents, uns pessimistes i d'altres més esperançats, expressaren la seva opinió sobre la nova Europa. Estam assistint, sens dubte, a l'inici d'una nova etapa, la qual es presenta amb llums i ombres. Però només som al principi, i no podem exposar les conclusions més bé cal mantenir els ulls oberts.

El ritme accelerat de la història del qual som testimonis, fa que el devenir dels homes sigui imprevisible. Ja diuen els filòsofs: estam en un temps d'entretemps; l'home està desorientat. Els ponents del «Blanquerna» manifestaven que sens dubte, ens esperen temps crítics, difícils, perquè tot canvi suposa una ruptura d'esquemes.

Com serà l'esperit d'Europa? Cal prendre consciència de la complexitat del moment. L'intent d'unió d'Europa s'ha plantejat baix una òptica molt econòmica: potser només s'intenta la unió de l'Europa de les mercaderies. Però alerta: i l'Europa de la Cultura? i l'art? i els pobres? Que Mallorca sigui la segona residència d'Europa, segons paraules del propi President de la Comunitat Autònoma Balear, al manco ens ha d'alarmar un poquet.

Pareix que l'administració va per un vent i el poble per l'altre. Jo no sé si els polítics són conscients, quan parlen, discuteixen i fan lleis, que darrera la política agrària hi ha els pagesos; darrera la LOGSE hi ha els professors i alumnes; darrera la política hi ha tots els ciutadans... Potser quan projecten fer una residència a Porto Pi també pensen en el bé del poble. I és que tal volta, amb l'excusa del bé col·lectiu s'han trepitjat els drets individuals, amb l'excusa de les majories s'han deixat de banda les minories... Aquesta situació fa aigua de per tot... I els polítics espanyols en són conscients, d'aquesta crítica situació, i tot i que Espanya és un estat fort, tenen molta por, sobretot ara, quan tota la qüestió nacionalista s'ha sotmès a debat.

Urgeix un canvi d'estructures. Urgeix un canvi d'actitud per part de nosaltres, els ciutadans, cal passar d'una postura excèntrica cap a una postura compresa i responsable.

Segons es va dir a les jornades «Blanquerna», la nova Europa hauria d'anar cap el pluralisme de pobles. Un pluralisme fonamentat en la dialèctica de la identitat i l'alteritat. Cal ser conscients de la nostra identitat i donar-nos a conèixer com a poble que som: els Països Catalans. Però això compartit amb un diàleg obert amb l'alteritat, els altres pobles d'Europa i del món. Ja està bé de nacionalismes racistes! Pensa que l'independentisme de «banderes espanyo-

les cremades», «barcos de regilla», i «boti, boti, boti»... no és més que una postura simplista, adolescent i poc ètica. Si volem ser qui som, com deia el poeta Costa i Llobera, cal optar per un nacionalisme raonat amb arguments, per fer memòria del PAS-SAT HISTÒRIC; PER VIURE compromesos en el present i així fer passes cap a un futur, sense perdre de vista l'horitzó, si bé utòpic, també esperançat.

Fa poc que el curs escolar ha començat. Els alumnes de bàsica ja començaren a mitjan setembre, l'ensenyança mitjana ha obert les portes a principi d'octubre. Prest o tard els universitaris entraran a les aules...

La situació d'Europa i de Mallorca és crítica. Potser l'educació sigui un camí vàlid de solució. Tant de bo que en aquest curs escolar 91/92, que ara tot just ha començat, els professors sabessin transmetre a l'alumnat un interès per la cultura, per l'estudi, per l'art, per la ciència, pel treball, per la literatura, per la imaginació, per l'ecologia... Tant de bo que els pares abocassin els seus esforços a fer de la família una escola del viure, per tal de mostrar als fills, a jugar l'art d'estimar-se a si mateixos i els altres...

Cal comprometre's dins el món... cal ser-hi de manera responsable... cal esser crítics, establint uns criteris... cal treballar intensament... cal prendre consciència, que si deixam de fer allò que podem fer personalment, el col·lectiu no ho farà... Sols així arribarem a ser persones madures, amb capacitat de fer front al món que se'ns presenta, i optar per una altra alternativa... L'educació escolar i familiar hi tenen molt a fer.

Tant de bo que així, tots, infants, joves i adults aprenguéssim a valorar l'home i la dona, com a éssers grans en si mateixos, i petits davant els altres.

Toni Vadell

Comunicat del PCB

El PCB davant els aconteixements a la URSS

Els aconteixements que es van produint a l'Unió Soviètica, són motiu de seriosa preocupació per a totes les persones interessades en la recerca d'una societat lliure i sense explotació econòmica.

L'enfonsament accelerat d'una determinada concepció de construcció del socialisme a l'URSS, ens situa als comunistes en la necessitat d'analitzar més a fons les contradiccions actuals del capitalisme i els problemes de la transició entre el capitalisme i el comunisme, és a dir, el paper de l'etapa intermitjà del socialisme, la interacció de les contradiccions de classe amb els problemes generals de la Humanitat, la profundització del contingut humanista i dels drets individuals amb els plantejaments socialistes de l'economia i en definitiva entrar dins una nova fase de reelaboració teòrica d'una política realment emancipatòria que han de tenir com a protagonistes centrals a les masses i respectar profundament les seves decisions democràtiques.

Consideram erroni l'intent de cop d'estat a la URSS, tant pel desenvolupament estrictament conspiratiu, com per esser el reflexe d'una determinada concepció de construcció del socialisme.

Igualment condemnam l'apologia capitalista que s'extreu del fracàs d'una determinada concepció del socialisme. Ni a Hongria, Polònia, Txecoslovàquia, l'antiga RDA, el capitalisme ha ajudat a superar els problemes de l'anterior societat. Més bé ha agreujat les condicions de vida de les masses, ha accelerat la desigualtat social i col·loca aquests països com a tercermundistes, al no poder competir amb igualtat amb les multinacionals. No creim que la desmembració de l'URSS, ni l'autoritarisme de Yelstin, obrin vies diferents a les que pateixen els anteriors paï-

sos.

La histèria anticomunista, el re-vanxisme polític, no ajuden a aprofundir les causes dels problemes, ni la recerca de solucions realistes. L'anticonstitucionalitat de l'intent de cop d'estat, no pot combatre's amb la inconstitucionalitat de decrets autoritaris, ni amb mesures antidemocràtiques com és la dissolució del PCUS, o la persecució de militants per l'únic fet de defensar les seves idees.

El socialisme és incompatible amb el paper del Partit Comunista actuant per al poble, però sense el poble. El Despotisme Il·lustrat mai va ésser teoritzat per Marx, sinó que aquest va criticar inclús la possibilitat que la nova societat es basàs sobre la voluntat exclusiva de les avantguardes polítiques, el que al seu judici podria derivar en un tipus de «socialisme quartelari».

No ens avergonyim de la lluita històrica dels comunistes i assumim amb tota la seva glòria i amb tota la seva càrrega, el conjunt de la seva aportació. Aquesta acceptació ens obliga a ésser els més durs jutges de la nostra pràctica, per a poder ésser útils als ideals humanistes que proposam defensar. Mentre hi hagi explotació i abusos capitalistes serà necessària l'aportació dels comunistes. Les grans incògnites sobre el futur de la humanitat no les han creat els comunistes. Són responsabilitat del sistema dominant mundial, que és el capitalisme.

Des de les Illes el PCB crida a l'esforç de tots els comunistes, militin o no en el nostre partit, a totes les persones que no accepten al capitalisme com a única solució per el futur de la Humanitat, a conjuntar els esforços de reflexió i anàlisi de rearmament teòric i d'iniciativa política, que obrin pas a un rejuveniment i posta

al dia de l'ideal emancipatori del comunisme, així com a articular els mecanismes organitzatius més apropiats per a aconseguir-ho.

L'intencionalisme és una part inseparable d'aquest ideal ens solidaritzam amb el poble saharià, amenaçat per l'agressió de Hassan.

Seguint els acords de la IV conferència del PCB, continuarem estimulant totes les vies de diàleg i de plasmar d'acords que donin pas a una oposició articulada enfront del model liberal conservador que a curt i mig termini hipoteca el futur de les nostres illes.

El PCB es reafirma en la necessitat d'un Projecte Nacional Alternatiu de les Illes, que en base a la voluntat sobirana del nostre poble, articuli una resposta progressista, democràtica i participativa, enfront a la degradació de l'actual situació política.

El futur energètic de les Illes, la vertadera protecció dels Espais Naturals, la reordenació de l'economia, la planificació territorial, la normalització lingüística i els drets nacionals, la defensa dels rectors socials més desprotegits, són, entre altres problemes concrets, impossibles de resoldre amb esforços aïllats, polítiques només institucionalistes o amb batalles dins l'esquerra per a modificar conelacions de forces entre ella.

Dins aquest camí seguirem lluitant pel comunisme i per l'existència de partits que de veritat es plantegin el canvi d'aquest sistema injust en què vivim, i a col·laborar lealment en el desenvolupament d'una cultura democràtica i una política constructiva amb totes aquelles forces polítiques i socials, que obrin vies concretes per el desenvolupament progressista dels interessos populars.

Ciutat 28-Agost-1991
Manuel García Moreno
Secretari d'Organització

Ja han arribat ses Fires i ses casetes des firers enrevolten sa plaça. I mussolet i companys de sa penya han estat primerencs i, seguint es consells de s'òliba, ja tenen ses seves fermances.

Es mussolet ha comprat un rellotge nou d'aquells que fan un xiulet a s'hora que li marquen. S'aucelló diu que ara és imprescindible per anar a sa Casa de la Vila. Tant es Batle com en Rabasco han canviat ses costums de «palacio» i, si qualque ciutadà vol xerrar amb ells, veurà com una funcionària li diu: «En Rabasco o es Batle està reunit. Si no li ha donat hora no el podran rebre».

Una altra fermança és un pany i una cadena ben reforçada per posar en es negociat d'Urbanisme (per cert, ja n'hi ha un) i així es plànols i documents estaran més segurs. S'experiència de ses mutacions des projecte de Son Antem no es pot repetir. A més de pany, també una microcàmara incorporada que filma tot allò que s'hi acosta; d'aquesta manera en Rabasco sabrà qui és es culpable.

I xerrant de Son Antelm, es nou responsable d'urbanisme va anar a es ple amb s'escopeta ben carregada i es punt de mira ben emproat cap a es socialista Tomàs Garcias. Serà ver que les hi ha promeses?

També han comprat una caixa forta. Després de tants de comentaris i de sentir per berenar i per sopar que «se n'ho han duit tot», «han fet net», «tothom ve a cobrar i no hi ha cap doblor», cal sentir una nova caixa preparada per a quan arribin es 600 millions des préstec. Llavors s'Ajuntament ja podrà pagar es deutes, fer qualque millora i també pagar es sous des Batle i des regidors que, com no hi havia doblers, no han tengut cap increment.

Per cert, sa falta de duros no ha estat cap obstacle per millorar sa xarxa de recollida d'aigües pluvials davant es Club Nàutic de S'Estanyol. Es mussolet no sap si és que es senyors des Club tenen més bo que es altres o que qualque regidor es banyava els peus quan plovia.

ecologistes i per això, salvaren unes vuitanta tortugues abans que ses maquinotes treguin ses butzes a sa garriga de Son Noguera.

En Rafael, Donatello, Michelangelo i en Leonardo segur que no s'haguessin deixat agafar i haurien defensat es seu territori, com tots ets al.lots saben. Però només son protagonistes i herois des còmics.

Tal vegada si es regidors tenen un qualsevol des quatre entranyables personatges damunt sa taula des seu despatx, recordaran sa vena ecologista quan hagin d'aprovar un nou projecte urbanístic.

Es falcó està molt preocupat. Troba que es Batle amb tants feines no tindrà gaire temps per a ses coses de sa Casa de la Vila, Batlia, presidència d'Ifebal, assessor personal del president Cañellas i ara quasi segur responsable del Partit Popular després de sa retirada des president del Consell Insular de Mallorca, Joan Verger (diuen que des de Madrid li estiraren ses orelles a es montuïrer).

Es falcó també està ben segur que ses Fires d'enguany seran de ses més llustroses. S'Ajuntament compta amb es valuós assessorament dets homes d'IFEBAL, encara que no hi hagi massa experiència ja que fa poc que han passat de sa Conselleria d'Indústria a sa institució firal.

Ses obres de Son Antem ja estan aturades, esperant sa decisió des Tribunal Superior de Justícia. Ara veurem on es jeurà en Gelat perquè es promotors ja tenen sa calculadora en marxa per demanar una indemnització millonària i, si sa llicència estava ben donada n'haurem de pagar no dos, sinó més de quatre de camps de golf.

S'òliba diu que no importa passar pena. Es ajudants d'en Rabasco han fet una bona feina així com sa comissió investigadora des seu partit ASI. Al seu costat es policies de sa sèrie televisiva «Miami Vice» són només estudiants de primària.

Es mussolet també ha comprat una grossa de tortugues Ninja per regalar a tots es participants de sa caçada de tortugues. Membres des consistori i caçadors es convertiren durant un parell d'hores en fervorosos

ESPORTRTS

Joventut Llucmajor

VIIè Trofeu Ciutat de Llucmajor

Bàsquet Joventut Llucmajor

Organitzat pel Club de Bàsquet Joventut Llucmajor i amb el patrocini de l'Ajuntament, quan surti aquesta revista ja estarà finalitzat el VIIè Trofeu Ciutat de Llucmajor de Bàsquet, que aquests darrers anys se disputa per les Fires.

A hores de tancar l'edició tenim notícies dels dos

partits jugats el dia 2:
Magatzems Femenias, 51

- Joventut Llucmajor, 67. Un partit molt igualat la primera part, molt disputat i sols a mitjans de la segona part se començà a decidir la situació. Aquest partit se jugà a les 19' 30 h.

Jugat a les 21 hores: Per-

Bàsquet Magatzems Femenias

les Manacor, 41 - Impremta Bahla, 70. L'Impremta Bahla, ben conduït per Manolo Garcia, que l'any passat entrenava a Llucmajor, va causar molt bona impressió i aconseguí el triomf.

Per dia 9, està previst jugar, a les 19' 30 el partit

que decidirà el 3er i 4er lloc que serà: Magatzems Femenias - Perles Manacor, i, a les 21 la final per definir el primer i segon classificats: Joventut Llucmajor - Impremta Bahla, sobre els quals donarem notícies el mes que ve.

Guillem Oliver

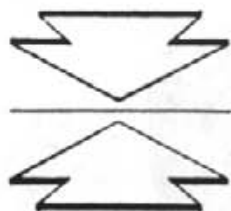
Nota de la Redacció:

Per motius professionals del nostre Coordinador Esportiu, Joan Quintana, durant els propers tres números aquesta revista no cobrirà les informacions sobre el Club Esportiu Espanya en qualsevol dels seus equips.

Si algú vol aportar alguna col·laboració relacionada amb aquest Club, la publicarem ben gustosament.

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

**CENTRE
DE
RECONeixEMENT
MEDIC - PSICOLOGIC**

**certificats
mèdics per a
permís de conduir i
llicència d'armes**

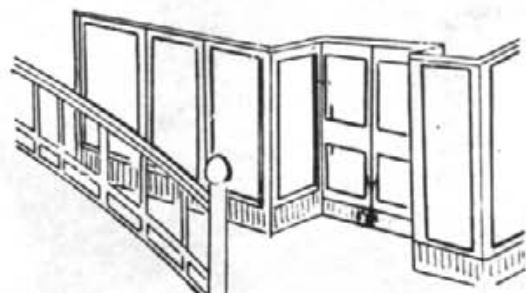
ANTONI ISERN OLIVER

LLUCMAJOR

Carrer Antoni Garcias, 1-a (damunt Ca's Notari)

HORARI:

Dilluns i Dijous de 16,30 a 21 h.

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

JAIME LLULL RODRIGUEZ

- *INSTAL·LACIONSELÈCTRIQUES**
Enllumenat
Instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV
- * INSTAL·LACIÓ DE COMPTADORS**
Canvis de tensió
Contractació de comptadors

C/ Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 42 85 66

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16.30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

**TALLER MECANICO
NOGUERA**

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL
Pedro Noguera Enseñat

AGENT OFICIAL

Taller autoritzat

automòbils

piva motor s.a.

C/ Ripol, 30 - Tel. 66 22 13

**EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES**

**GERMANES
PUIGSERVER**

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:

De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
i els dissabtes de 9 a 19

C/ Orient, 8
Tels. 66 20 08 - 66 11 12 - 64 05 14
LLUCMAJOR

ELINTAS

El coche que llevas dentro.

Déjalo salir.

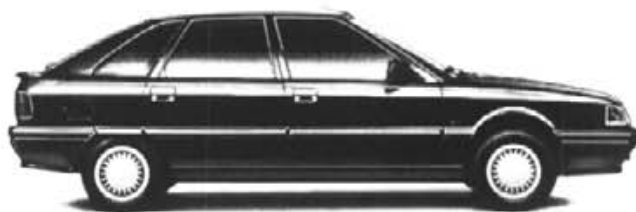
Deja correr sus 92 CV. de pura potencia y disfruta de todo cuanto siempre has deseado encontrar en un coche. Diseño, espacio interior, confort y un gran equipamiento de serie.

• Dirección asistida. • Elevalunas eléctricos delanteros. • Cierre centralizado de puertas con mando a distancia. • Volante regulable en altura. • Lunas tintadas.

• Aire acondicionado en opción. • Stripping exclusivo "Manager". • Embellecedores de ruedas "Soleil". • Versiones gasolina (92 CV.) y diesel (74 CV.). Todas las versiones de gasolina la admiten con y sin plomo.

Y todo ello a un precio como para llevártelo puesto.

NUEVO RENAULT 21
MANAGER

Descúbrelo en:

BONES FIRES

Bartomeu Jaume Nadal S.A.

Ronda Migjorn, s/n. Tels. 66 01 40 i 66 00 41

Sant Cristòfol, 6 Tel. 26 00 01 (S' Arenal)

Entrevista a Biel Rigo, entrenador del «Rt. Tropical»

«Als jugadors del «Tropical» no els puc demanar res més»

Gabriel Rigo Miralles, va néixer a Montuïri però és casat a Lluçmajor i hi resideix des d'aleshores. Fa cinc anys que és l'entrenador de l'equip de futbol del Restaurant «Tropical» i, amb motiu de les Fires 1991 hem fet una xerradeta amb ell.

-Abans de ser entrenador havies jugat a futbol. Amb quins equips?

-Vaig començar a jugar a Montuïri, més tard amb el Porreres, després vaig passar al Felanitx a III^a divisió on vaig jugar quatre anys, un any al Soledat, un any més a Manacor (tot això eren equips de tercera). Llavors em vaig casar i vaig venir a viure a Lluçmajor, vaig començar a jugar amb l'Espanya...

-Després d'aquest extens currículum com a jugador, ens podries explicar una mica com et sents d'entrenador, o, millor dit, quina és la problemàtica d'un entrenador d'equips de Futbol d'Empreses, com és el teu cas actual?

-Has de tenir més mà esquerra que un altre entrenador, ja que hi ha gent més major, si en aquests equips no tens molta mà esquerra aviat quedaria tot sol o amb dos o tres jugadors, no en tendria mal onze. I amb el «Tropical» he tingut, per sort, bona gent, i semblen millors que si fossin professionals. Tots s'entreguen, tots vénen i amb aquests jugadors ja hi he passat cinc temporades.

-Actualment, amb quants

Jugadors completes?

-Tenim dos porters, en Marc i en Toni; defenses, hi ha n' Alejandro, en Paco López, en Ferragut, en Pedro Vich, en Miquel Mas, en Jaume Vich, enmig i en T. Salvà del camp comptam amb en Jaume Manresa, en Leo, Magaña, Villena i a davant, tenim davanters bastant bons com són en Fuentes, en Miquel Jaume, en Terrassa, en Domínguez i en Conino (si n'he deixat cap que em perdoni, però crec que és així). Crec que més o menys tenc un equip que avui dins una Regional o fins i tot dins una III^a Divisió, a Mallorca, no en trobaria d'altre com el «Tropical».

-Fins al moment, com ha anat la temporada?

-Enguany, el primer partit que vàrem fer a casa va ser contra «Autoescola Levante», un equip d'Algaida i el guanyàrem de 3-1.

El segon encontre el jugàrem a Consell on férem un bon partit i el guanyàrem per 1-2. Després va venir un equip anomenat el «Fronisa», un partit amb golejada i un resultat espectacular: 11-0. Després vàrem jugar contra «Cafetilla La Peña», un equip de Sa Pobla, i li guanyàrem de 0-3. És a dir, hem fet quatre partits i duim vuit punts. No podem demanar res més. Tenim vint gols a favor i només quatre en contra.

EL PRESIDENT DEL CLUB HA FET POSSIBLE EL FUTBOL D'EMPRESES A LLUCMAJOR

-Podries, amb aquests resultats, fer una mica de previsió del que resta de competició?

-Enguany, si no es presenten problemes de lesions, de cara a aquesta lliga hi cap la possibilitat de fer campions.

-Hi ha fitxatges nous?

-Hem fet alguns fitxatges que són molt importants: en Jaume Vich, ex-jugador de l'Espanya malgrat la seva joventut, i l'altre és en Tolo Salvà, que no comprenc com l'Espanya o equips bons de Lluçmajor no l'hagin intentat fitxar perquè consider que és un jugador que es perd. Finalment, he d'esmentar el fitxatge del segon porter, en Toni, que jugava amb el Bar Pou (equip ja desaparegut) i que ha vingut a reforçar el nostre conjunt.

-Què passa a la porteria, que sempre sembla que hi ha pocs guardameles?

-Si no hi ha lesions, amb en marc, tenim porter per molts d'anys i l'hauríem de conservar.

Vull afegir que el «Tropical» no existiria si no hagués estat per la continuada i esforçada tasca del president Josep Lluís i li estic agraït per haver tingut confiança a mi. Consider que es mereix un monument per haver sabut fer i conservar l'equip.

-Si haguessis de demanar alguna cosa als jugadors, què els demanaries?

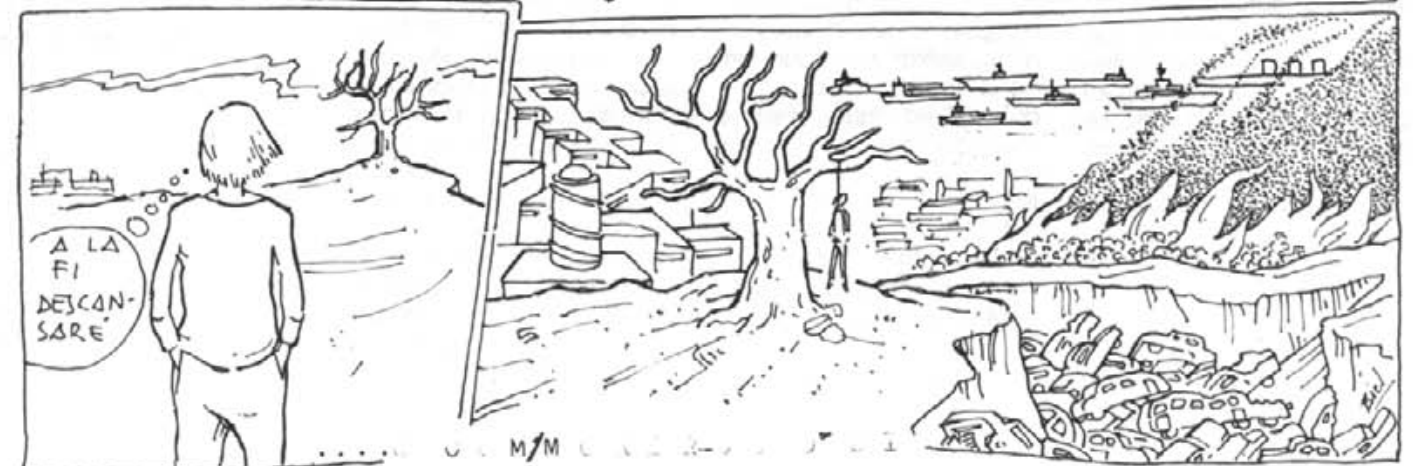
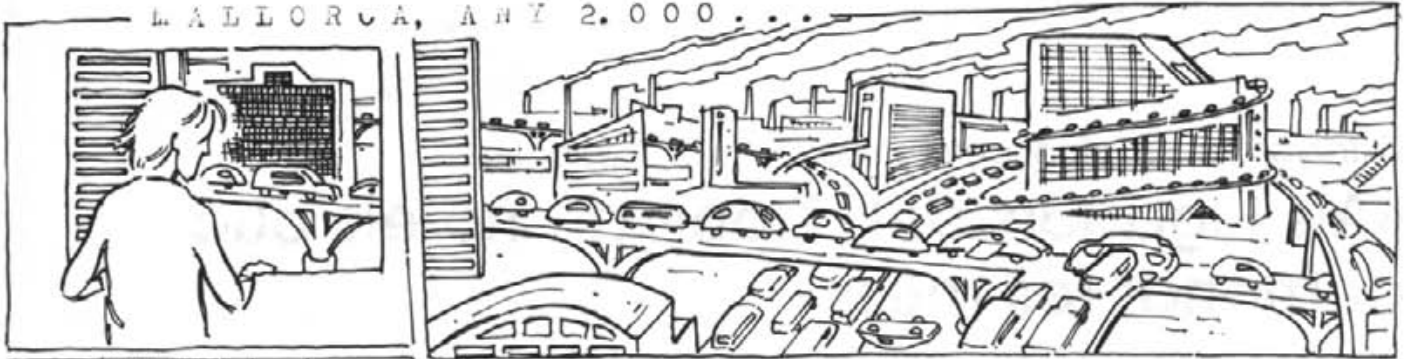
-Als jugadors del «Tropical» no els puc demanar res més perquè si fossin professionals no es comportarien millor.

Amb aquest equip he tingut moltes satisfaccions: vull recordar que la temporada 87-88 férem subcampions de Mallorca i l'any passat campions de grup, si bé, després per aconseguir el títol de campió no ho vàrem aconseguir.

De totes maneres, estic content perquè d'ençà que existeix el «Tropical», sempre ha quedat dins els tres primers llocs de la classificació.

Des d'aquestes planes agraïm la col·laboració de Gabriel Rigo, entrenador i també la del seu president Josep Lluís, sense el qual no hi hauria futbol d'Empreses a Lluçmajor ja que actualment, el seu és l'únic equip d'aquesta categoria que té vida al nostre poble.

Jaume Manresa

Entre noltros

NAIXEMENTS

-Maria Antònia Barros i Oliver, filla de Cristòfol i Catalina, nasqué l'1-9-91,

-David Rojas i Julià, fill de Francesc i Maria nasqué l'1-9-91.

-Maria Isabel Garcia i Jiménez, filla de Felip i Ramona nasqué el 31-8-91 (mes d'agost).

-Pere-Joan Carreras i Oliver, fill de Jordi i Antònia-Aina nasqué el 26-8-91 (mes d'agost)

-Jaume Miquel Cardell i Domínguez, fill d'Antoni i Encarnació nasqué el 21-9-91.

-Laura Muñoz i Monserrat, filla de Maria-Teresa i Josep nasqué el 18-9-91.

-Sergi Luque i Medina, fill de Manel i Maria-Lluïsa, nasqué el 26-9-91.

MATRIMONIS

-Bernat Dieguez Hidalgo i Immaculada Concepció Roman Garcia es casaren el 5-9-91 al Jutjat de Pau.

-Manel Garcia Sola i Maria-Isabel Cerdà Arias es casaren el 15-9-91 a l'església de la Lactància.

-Juli Oropesa Pérez i Luciana Ojeda Navío es casaren el 14-9-91 a l'església de la Lactància.

-Joan Sastre Terrassa i Teresa Fanals Catalan es casaren el 14-9-91 al Santuari de Ntra. Sra. de Gràcia.

-Josep Antoni Tomas Maimó i Lidia-Sol Bonet Torres es casaren el 7-9-91 a l'església de Sant Bonaventura.

-Manel Collado Hidalgo i Amparo Ruíz Romero es casaren el 21-9-91 al Santuari de Ntra. Sra. de Gràcia.

-Antoni Garcias Gordo i Pedrona Mas Oliver es casaren el 21-9-91 al Santuari de Ntra. Sra. de Gràcia.

-Julià Reina Quintana i Margalida Mas Tudela es casaren el 6-7-91 a l'església de Sant Bonaventura. (mes de juliol)

DEFUNCIONS

-Maria Janer i Juan morí el 5-9-91 als 84 anys.

-Pau Roca i Salvà, morí 8-9-91 als

85 anys.

-Maria Tomàs i Cardell, morí el 15-9-91 als 91 anys.

-Antoni Puigserver i Mas, morí el 29-9-91 als 94 anys.

Boutique

Marlu

(Des de la talla 12) *

ROBA DE JOVENTUT, DE SENYORA I DE SENYOR
DARRERES NOVETATS

VOS DESITJAM BONES FIRES

C/. d'Es Vall, 93 - Tel. 66 05 29 (LLUCMAJOR)

P'es Forat d'es moix

L'interès social de les pilotes. Ara ja sabem què vol dir Política Territorial.

Sopa de lletres

L A D S T E R R A S S A C K D
 E F T C D X T H C S Y Z T X L
 L I D T S M E I P B I A B A Y
 T N V C O L U M N A L N G T Z
 A E I R J J A E E O J A R R G
 M S T V B L M A J N N X F O H
 A T E U L A D A O H E V I P C
 S R A A V P R H E H G I N O I
 S A R I O N M N R A M P A J K
 A A E R E O A G R Z D K N V I
 P O R X O P R T A R F H O P J

12 Elements que es poden trobar a l'exterior d'una casa.

Solució al passatemp anterior:
 Els pobles són els següents: Pollença, Muro, Sencelles Inca, Bunyola i Selva. El que no ho és: Cabrera.

TALLERS LLUCMAJOR

R. E. T. 0302

REPARACIONS EN GENERAL
 PINTURA I PLANXISTERIA

BALTASAR TOMÁS OLIVER - BARTOLOMÉ ROIG FERRAGUT - C. de B. - N.I.F. E-07/133 069

Ronda Ponent, s/n. - Telf. 66 12 67

07620 - LLUCMAJOR (Mallorca)

La Palmera

DETERGENTS I DEPURACIONS D'AIGUA

Historiador Terrasa. 37

Teléfono 66 04 69

LLUCHMAYOR - Mallorca

Venda i assistència
tècnica dels productes:

BOSCH
Automòbil

BOSCH
Eines

BLAUPUNKT

Calentadors
JUNKERS

AUTO-ELECTRIC
Barcelo

Ronda de Ponent s/n. - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

OPERACION CAMBIO DE MOTOSIERRA USADA

Ahora, por la compra de uno de estos 4 modelos HUSQVARNA, le abonamos por su vieja motosierra, de cualquier marca, y esté como esté, una cantidad importante:

Mod. 40 - 15"

P.V.P. 62.347.- IVA incluido

MAQUINA USADA
ABONAMOS
15.587.-

Mod. 51 - 18"

P.V.P. 75.164.- IVA incluido

MAQUINA USADA
ABONAMOS
19.220.-

Mod. 266 - 18"

P.V.P. 109.068.- IVA incluido

MAQUINA USADA
ABONAMOS
29.118.-

Mod. 281 - 18"

P.V.P. 121.180.- IVA incluido

MAQUINA USADA
ABONAMOS
31.636.-

Husqvarna

Nuevo 100

«La elegancia no
pasa de moda»

Desitjam al nostres clients i amics unes BONES FIRES
i els convidam a l'Exposició de cotxes i maquinària

SEAT

**Rubí Automóviles
Llucmajor, S.A.**

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 0234 - 66 16 18